

ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ, 1837.]

[ΑΡΙΘ. 11.]

ΝΤΗ ΕΠΙΚΙΝΔΤΟΣ.

Όσοι περιπάτησαν εις τὰς ὄχθας τοῦ Ἀθέσιος*, ἔμπροσθεν τῆ Ῥωδιγί†, γνωρίζουν καλῶς, ὅτι περὶ τὴν μίαν ἡμισυ λεύγαν ἐκ τῆς πόλεως αὐτῆς ὑπάρχουν, εἰς τὸ μέσον τοῦ ρείθρου, ἐν ἡ δύο νησία, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τῆς ὄχθης τὸ ὕδωρ δὲν εἶναι ὑπὲρ τὸν ἕνα πόδα βαθύ· καὶ πολλοὶ δ' ἐκείνων, ὅσοι ποτὲ δὲν ἐσάλευσαν ἀπὸ τὴν ἰδίαν των πατρίδα, ἤκουσαν πιθανῶς ἢ ἀνέγνωσαν, ὅτι ὁ Ἀθεσις διὰ τὴν ὀρεινὴν αὐτοῦ ἀρχὴν ἔχει τὸν σύντομον δρόμον ὑπόκειται εἰς σφοδρὰς πλημμύρας, ὑψουμένας καὶ πιπτέσας αἰφνιδιώτατα.

Τὸ ἐσπέρας μίᾱς τῶν τελευταίων ἡμερῶν τοῦ Μαΐου, ἔφθασα καταντικρὺ εἰς ἐν ἀπὸ τὰ νησία ταῦτα. Τὰ ὕδατα ἦσαν καθαρὰ ὡς κρυστάλλοι, ἡσυχῶς ρέοντα ἐπάνωθεν ὠραίας χαλικώδους κοίτης· τὸ νησίον, ἀπέχον ὡς πενήτηντα πήχεις ἐκ τῆς ὄχθης, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐστεκόμην, καθιστάνετο ἐκνυστικώτατον ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν αὐτοῦ πρασινίαν, καὶ τὸ πλῆθος τῶν καλλωπιζόντων αὐτὸ ποικιλοχρῶων εὐόσμων ὑακίνθων. Τρία ἢ τέσσαρα δένδρα ὀλιγόκλαδα ὑψοῦντο προσέτι ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ νησίου, μὲ τοὺς κορμούς αὐτῶν κλίνοντας ὑπεράνω τῶν ὑδάτων. Μετὰ περιδιάβαιναι ὀλοκλήρου ἡμέρας δὲν ὑπάρχει τί πλέον εὐάρεστον παρὰ νὰ ἐμβῆ τις εἰς ποταμόν· ὅθεν, ἔχων ἀρκετὸν καιρὸν, ἀπεφάσισα νὰ φθάσω εἰς τὴν νῆσον, ταχέως δὲ καὶ τὸ ἐκτέλεσα. Τὸ βάθος τοῦ ὕδατος δὲν εὗρηκα πούποτε ὑπερβαῖνον δύο πόδας, καὶ τὸ νησίον μ' ἐφάνη ὅσον τὸ φανταζόμεν εὐάρεστον· ἀφοῦ δ' ἐσυναξα μέγα τι δεμάτιον λουλούδια, ἐπληρίασα ἐπὶ στρώματος ὑακίνθων, καὶ παρεδόθην εἰς τὰς τερπνὰς ἀναμνήσεις πατρίδος ἢ φίλων καὶ παλαιῶν συμβεβηκότων, τὰς ὁποίας ἔφερε μεθ' ἑαυτῆς ἡ εὐωδία τοῦ ἄνθους τούτου.

Μίλις ἐξώδευσα εἰς τὴν θέσιν ταύτην περίπτε ἐν τεταρτημόριον τῆς ὥρας, καταβυθισμένος εἰς τερπνοὺς διαλογισμούς, ἔμακρυνός τις ἤχος

ἐπρόσβαλεν ἐλαφρὰ εἰς τὴν ἀκοήν μου, τὸν ὁποῖον καταρχὰς ὑπέθεσα βροντὴν,—ἐπειδὴ πολλαὶ εἶχαν ἀκουσθῆν πρὸς βορρᾶν κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας· ὅτε δ' ἐξηκολούθει, γινόμενος ὁλονὲν τρανώτερος, ὑπέθετα εἰσέτι αὐτὸν ἕνα τῶν ἐπεκτεινομένων ἐκείνων κρότων, οἵτινες τόσον συνεχῶς ἀκολουθοῦν πρὸς μεσημβρίαν τῶν Ἀλπεων. Μετ' ὀλίγον, ὁμως, ὁ ἤχος ἠλλαξε, καὶ ἐφαίνετο ὡς τῆς θαλάσσης· ἐπειδὴ δὲ ἀκόμη ἐγίνετο τρανώτερος, ἐπέταξα ἐπάνω, ὀλίγον τρομασμένος, καὶ—ὅποια θέα πρὸ ὀφθαλμῶν μου! Ὅχι πολὺ μακρὰν, ἴδα ὄρος μαύρων ὑδάτων ὀρμῶν κατεπάνω μου μὲ ἀκατανόητον ταχύτητα, καὶ τῶρα βοῶν τρανώτερα τῆς τρανωτάτης βροντῆς.

Οὐδὲ μίαν στιγμὴν δὲν ἔπρεπε νὰ χάσω· ἡ ἐπιφάνεια τῆς νήσου ἔμελλε πάραυτα νὰ σκεπασθῆ, καὶ νὰ φθάσω εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην ἤτοι ἀδύνατον. Εὐθύς ἔδραμα πρὸς τὸ μεγαλύτερον ἀπὸ τὰ δένδρα· εἶχα δὲ ἀναβῆν περὶ τοὺς τέσσαρας πήχεις, ὅτε ἔφθασεν εἰς τὴν νῆσον ὁ ὄναξ. Ἡ δύναμις αὐτοῦ, ὅσον ἤρχετο πλησιέστερα, τόσον ἐφαίνετο σφοδροτέρα· ἐφοβούμεν μήπως σηκώσῃ τὴν νῆσον ἐκ θεμελίων, καὶ δὲν ἔτρεφα οὐδὲ σκιὰν ἐλπίδος ὅτι ὁ κορμὸς, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐστηρίζομην, ἤθελεν ἀποφύγειν τὴν βιαίαν τοῦ χειμαρῶος ὀρμῆν. Ἦλθε, καὶ τὸ δένδρον ἔμεινε σταθερόν.—εἰς μίαν στιγμὴν ἐκάλυψε τὴν νῆσον καὶ ὅλα τὰ ἐπ' αὐτῆς φυτὰ· καὶ τὸν ἴδα νὰ τρέχῃ βιαστικῶς ὑποκάτω μου, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ τὰ παράσημα τῆς δυνάμεως καὶ μανίας του—εὐμεγέθεις κλάδους καὶ ῥίζας, γεφυρῶν κλάσματα, οἰκιακὰ σκεῦη, ἔνεκρά ζωα.

Ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ, ὁ πρῶτος καὶ ἄμεσος κίνδυνος εἶχε μὲν παρέλθει· ἀλλὰ στιγμιαία σκέψις, ἐν βλέμμα ὀλόγυρά μου, ἔδειξεν ὅτι δὲν εἶχα παρὰ ὀλίγην αἰτίαν νὰ συγκαίρωμαι τὸν ἑαυτόν μου. Μεταξὺ τοῦ νησίου καὶ τῆς ὄχθης, χειμαρῶος, τὸν ὁποῖον ἰσχὺς ἀνθρωπίνῃ παντελῶς ἀδυνατοῦσε ν' ἀντισταθῆ, ἐκυλίετο ὀρμητικῶς εἰς τὰ ἔμπροσθεν· καὶ μολονότι τὸ πλάτος αὐτοῦ δὲν ἦτο παρὰ ἐβδομήκοντα πήχων, ἤθελεν ὁμως σταθῆν ἐξίσου ματαία ἢ ἐπιχειρήσεις νὰ τὸν διαβῆ τις, ὡς ἂν ἦτο τοσούτων λευγῶν. Ἡ πρώτη προσβολὴ ἀφῆκε τὸ δένδρον ἀσάλευτον·

* Ὁ Ἀθεσις, (Adige,) ποταμὸς εἰς τὴν Λομβαρδίαν, πηγάζει ἀπὸ τὰς Ἀλπεῖς, καὶ χύεται εἰς τὸν Ἀδριατικὸν Κόλπον.

† Τὸ Ῥωδιγιόν εἶναι πόλις εἰς τὸ νότιον μέρος τῆς Λομβαρδίας, κοινῶς λεγομένη Rovigo.

πληρ, μία δευτέρα ήμπορουσε να τὸ ἐκρίζωσῃ ἢ πλημμύρα δὲ εἰσέτι ἀνέβαινε, —καὶ σχεδὸν πᾶσαν στιγμὴν παρετήρουν ὀλιγοστενόμενον τὸ μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τῶν ὑδάτων διάστημα, καὶ, τρώντι, δὲν ἤμην δύο πήχεις ὑπὲρ τὴν ἐπιφανείαν αὐτῶν. Βάσεις ἐλπίδος ἔβλεπα μόνον δύο, καὶ ταύτας ὅμως ἀσθενεστάτας· ἦτον ἐνδεχόμενον νὰ ἴδῃ κανεῖς τὴν τοποθεσίαν μου ἐκ τῆς ὄχθης, πρὸ τῆς νυκτὸς, καὶ νὰ φέρῃ ἄλλους εἰς βοήθειάν μου· καὶ ἦτο προσέτι ἐνδεχόμενον νὰ μὴν ἀναβῆ ὑψηλότερα ὁ ποταμὸς, ἴσως δὲ καὶ νὰ πέσῃ ταχέως. Τὸ πρῶτον δυσκολώτατα ἠδύνατο νὰ συμβῆ· διότι τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ τόπου ἦτον ὀλιγοστενότερον· ὁ δρόμος δὲν ἔκειτο παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἡ ὄχθη, διὰ τετρακοσίους ἢ πεντακοσίους πήχεις ἀπὸ τὸ ρεῖθρον τοῦ ποταμοῦ, ἦτο κατακλυσμένη, ἔχουσα πιθανῶς βάθος ἐνὸς ἡμῶν πήχεως. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτων, δὲν ἔβλεπα τίνι τρόπῳ ἠδύνατο ἀνθρωπίνῃ βοήθειᾳ νὰ με ἀπαλλάξῃ· πλοιάριον δὲν ἠμπορεῖ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν νῆσον, καὶ, ἂν ἠμπορεῖ νὰ ῥιφθῆ σχοινίον τόσον μακρὸν, ἦτον ἀκρῶς ἀπίθανον ὅτι ἐγὼ ἤθελα τὸ πιάσειν, καθότι δὲν ἠμποροῦν νὰ σαλεύσω ἀπὸ τὸ δένδρον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκαθήμην·—ὅσον δὲ περὶ τοῦ νὰ ὀλιγοστενῶσι τὰ νερά, δὲν ἔβλεπα εἰσέτι τὸ παραμικρὸν σημεῖον· ἐξάπαντος ὅμως ἦτον ὀλιγοστενότερον νὰ συμβῆ τοῦτο πρὶν νυκτώσῃ.

Εἰς τὴν τρομερὰν ταύτην ἔκινδυνώδη θέσιν, παρήλθην ἡ ἑσπέρα· κανεῖς δὲν ἐφάνη, καὶ ὁ ποταμὸς ἀκόμη ἐξηκολούθει νὰ ὑψόνεται. Ὁ οὐρανὸς ἐσκοτίσθη, καὶ ἠπέλει ῥαγδαϊότερας βροχάς· ὁ χεῖμαρρὸς ἔτρεχεν ὑποκάτω μου, μαυρότερος καὶ πλέον ὀρηκτικὸς, —ὑπερθυμίζων με συχνότατα διὰ τῶν συντριμμάτων, τὰ ὁποῖα ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ, πόσον ἦτον ἀσθενὲς τῆς ζωῆς μου τὸ ὑποστήριγμα. Αἱ ὄχθαι καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη μετεβλήθησαν εἰς εὐρυχώρους λίμνας, καὶ ὁ ἐρυθρὸς ἥλιος κατέδυσε ὀρηκτικῶς ἐπ' ἀνωθεν ἐρημίας ἐρυθρῶν ὑδάτων. Με κατεπλάκωσε τέλος πάντων ἡ νύξ, καὶ νύξ φοβερωτάτη. Κάποτε μὲν ἐφανταζόμην, ὅτι τὸ δένδρον διεσαλεύετο πρὸ ῥοιζῶν, καὶ ὅτι ἐγυρῶν πλειότερον ἐπ' ἀνωθεν τῶν ὑδάτων· ἄλλοτε δὲ μ' ἐφάνετο ἡ νῆσος ὅλη κινουμένη, καὶ ὅτι ἔπλεα μετ' αὐτῆς κάτω τοῦ χεῖμαρρῶν. Ἐνίοτε εἶχα τὰς φρένας μου χαμένες· καὶ, διὰ προφύλαξιν, ἐκβαλα τὸ μεταξωτὸν μου μαντίλιον, τὸ κατέσχησα εἰς διαφόρους λωρίδας, καὶ, συνδέσας αὐτάς, ἐδέθην ἀπὸ τὴν μέσην εἰς παχύν τινα κλάδον, ὅστις ὑπεστήριξε τὰ πόσά μου· τοῦτο ἐστοχάσθην ὅτι ἠδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πτώσιν μου, ἂν ἐξολιζόμην, ἢ ἂν ἀπεκοιμώμην διὰ μίαν ἢ δύο στιγμὰς. Εἰς τὸ διάστημα τῆς

νυκτὸς μ' ἐκυρίευναν πολλὰ ἀλλόκοτοι φαντασμοί, ἐκτὸς τῆς συχνωτάτης ἐκεῖνης, ὅτι δηλαδὴ πολλάκις ὑπέθετα τὴν νῆσον πλέσσαν κάτω τοῦ χεῖμαρρῶν. Ποτὲ μὲν ἐφανταζόμην, ὅτι ἐγυρίζα γύρω τριγύρω· ποτὲ δὲ μ' ἐφάνετο, ὅτι ὁ ποταμὸς ἔφθεν εἰς τὰ ὀπίσω· ἄλλοτε ἐθάρρουν νὰ βλέπω εὐμεγέθη μαύρα σῶματα φερόμενα πρὸς ἐμὲ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, καὶ ἀπεσυρόμην διὰ τὰ ἀποφύγων· ἄλλοτε πάλιν ἐφανταζόμην, ὅτι κατὶ ἀνέβαιναν ἐκ τοῦ ὑδάτος, καὶ ἐζήτει νὰ με σύρῃ κάτω—πολλάκις ἤμην πεπεισμένος, ὅτι ἤκουα κραυγὰς ἀναμιγμένας με τοῦ χεῖμαρρῶν τὴν βοήν, καὶ μίαν φορὰν πᾶς ἤχος ἐφάνετο διόλου πεπαυμένος, ὥστε ἠμποροῦν σχεδὸν ν' ἀποκοιτῶ νὰ καταβῶ—τόσον ἤμην βέβαιος ὅτι τὸ ρεῖθρον τοῦ ποταμοῦ ἦτο ξηρὸν—ἀπαξ ἢ δις ἀπεκοιμήθην δι' ἐν λεπτόν, ἀλλὰ πάραυτα σχεδὸν ἐξύπνησα με τόσον βιαίαν ὀρηκτῆν, ὥστε, ἂν δὲν ἤμην δεμένος, ἔπρεπε νὰ ἐξέλαντος νὰ πέσω.

Ἡ νύξ παρήρκετο βαθυθρόν· ἦτο δὲ θερμὴ καὶ ξηρὰ, ὥστε δὲν ὑπέφερα κάμειαν ἐνόηλησιν ἀπὸ τὸ ψύχος. Σχεδὸν ἐπληροφόρηθην, τέλος, περὶ τῆς σταθερότητος τοῦ κορμοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχα ὄλας μου τὰς ἐλπίδας· καὶ μολονότι ἦτον ἀβέβαιος, ἢ τοῦλάχιστον πολὺ μακρὸν ἀκόμη, ἡ ἀπαλλαγὴ μου, ἀπεφάσισα νὰ ὑπομένω ἐφ' ὅσον ἠδύναμην· καὶ οὕτω διεννυκτέρευσα ὑπὸ ἀναστρόν οὐρανόν, ἔκτὸς τὸν βρυχώμενον ῥύακα. Πρὶν ἐξημερώσῃ, ἐπληροφόρηθην ὅτι τὰ ὑδάτα εἶχαν ἀρχίσαι νὰ καταπίπτωσιν· ὁ θόρυβος μ' ἐφάνετο ὀλιγότερος· ἐφανταζόμην ὅτι διέκοινα θάμνους ὑπεράνω τοῦ ὑδάτος ἐπὶ τῆς νῆσῃ, ἔκτὸς τὰ δένδρα ἐπὶ τῆς ὄχθης μ' ἐφάνοντο κατὰ τὸ σύνθημα· ὡς δὲ ἤρρισε νὰ χαράξῃ, κατενόησα ἀσμένως ὅτι δὲν εἶχα λάθος· ἡ πλημμύρα εἶχε χαμηλώσειν τοῦλάχιστον ὑπὲρ τὸν ἕνα πήχυν· καὶ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, τὸ πλεῖστον μέρος τῆς νῆσου ἀπέμεινε ξηρὸν. Οὐδέποτε κατοῦργος, συγχωρηθεὶς ἐπὶ τοῦ σανιδώματος τῆς κρεμάθρας, δὲν ἀπετίναξε με πλειότερον χαρὰν τοῦς δεσμοῦς αὐτοῦ παρὰ μ' ὅσιν ἀπετίναξα ἐγὼ τὸν ἰδικόν μου, ὅστις μ' ἔδεσεν εἰς τὸ δένδρον. Ἐσύρθην κάτω τοῦ κορμοῦ, ὅστις ἐκρέμετο ἀκόμη ἀνωθεν τοῦ χεῖμαρρῶν, καὶ ἐπάτησα εἰς τὴν νῆσον, ἐμβὰς εἰς τὸ νερὸν ἕως εἰς τὰ γόνατα. Ἐλεῖτα διεπέρασα εἰς τὸ ξηρὸν μέρος, ἔκτὸς ἐπ' ἀπὸ τῆς νυκτὸς τὴν ἀγρυπνίαν, καὶ ποῦδ' ὄλον μου τὸ σῶμα ἐκ τῆς θέρσεως, τὴν ὁποῖαν ἤμην ἀναγκασμένος νὰ κατέχω.

Τὸ νερὸν ἐξηκολούθει νὰ ὀλιγοστενῇ κατὰ πᾶσαν στιγμὴν εἰς τὸν ὅσον ἐπαίσθητόν·—μετ' ὀλίγον ἀφείθη τὸ νερὸν κατὰ ξηρὸν, καὶ ἡ ἐπὶ

τῆς ὄχθης πλημμύρα εἶχε κατακαθίσειν εἰς τὸ φυσικὸν τοῦ ποταμοῦ ρεῖθρον· ἀλλ' ἔτι ὁ χεῖμαρρὸς ἦτο πολὺ δυνατώτερος καὶ βαθυτέρος παρὰ νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν διάβασιν αὐτοῦ, μάλιστα καθὼς ἤμην, ἀδυνατισμένος ἀπὸ τὰς κακοπαθείας τῶν ἐσχάτων δώδεκα ὥρων, καὶ ἀπὸ τὴν ἀφαγίαν. Πρὸ τοῦ μεσημερίου, ὅμως, τὰ ὑδάτα εἶχαν ἐλαττωθῆν τοσοῦτον, ὥστε ἤλπιζα μετὰ δύο ἢ τρεῖς ὥρας νὰ κατορθώσω τὸ ποδοῦμενον· καὶ τρώντι, περὶ τὰς τρεῖς μετὰ τὴν μεσημβρίαν, ἐμβῆκα εἰς τὸν ῥύακα· πούποτε δὲν εὗρηκα τὸ νερὸν βαθυτέρον ἐνὸς ἡμῶν πήχεως· μετὰ ὀλίγον δ' ἀγῶνα ἐπέτυχα νὰ φθάσω εἰς τὴν ὄχθην, τὴν ὁποῖαν μίαν φορὰν ἐνόμιζα ὅτι οὐδέποτε πλέον ἤθελα πατήσειν. Τὴν δέσμη τῶν ὑακίνθων, τὴν ὁποῖαν δὲν εἶχα λησμονήσειν νὰ ἐπάρω μαζὴ μου ἐκ τῆς νῆσου, τὴν ἐκράτουν ἀκόμη εἰς τὰς χεῖρας. Ὀλίγους αὐτῶν ἐξήρανα, καὶ τοὺς φυλάττω μέχρι τῆς σήμερον· οὐδέποτε δὲ ὀμῶμαι τὸ ἄνθος τοῦτο, ἐνῷ περιδιαβάω εἰς τὰ δάση ἢ τοὺς ἀγρούς, χωρὶς νὰ δοκιμάσω μέρος τῶν αἰσθήσεων, τὰς ὁποίας ἠσθάνθη, ὅτε, σηκώσας τὴν κεφαλὴν μου, ἴδα τὸν ὀρηκτικὸν ῥύακα βιαζόμενον νὰ με καταπλάκωσῃ· ὅσον δὲ δεινὴ ἔαν ἐχηματίσει συμφορὰ τις, ἢ ἀνάμνησις αὐτῆς δὲν εἶναι ἄμικτος με ἠδονήν. Πολλάκις ἀνοίγω τὰ φύλλα, ὅπου κείνται οἱ μαραμμένοι οὗτοι ὑακίνθοι· ἀλλὰ ποτὲ, θεωρῶν αὐτούς, δὲν ἐστοχάσθην ὅτι ἠγοράσθησαν παραπολὺ ἀκριβὰ.

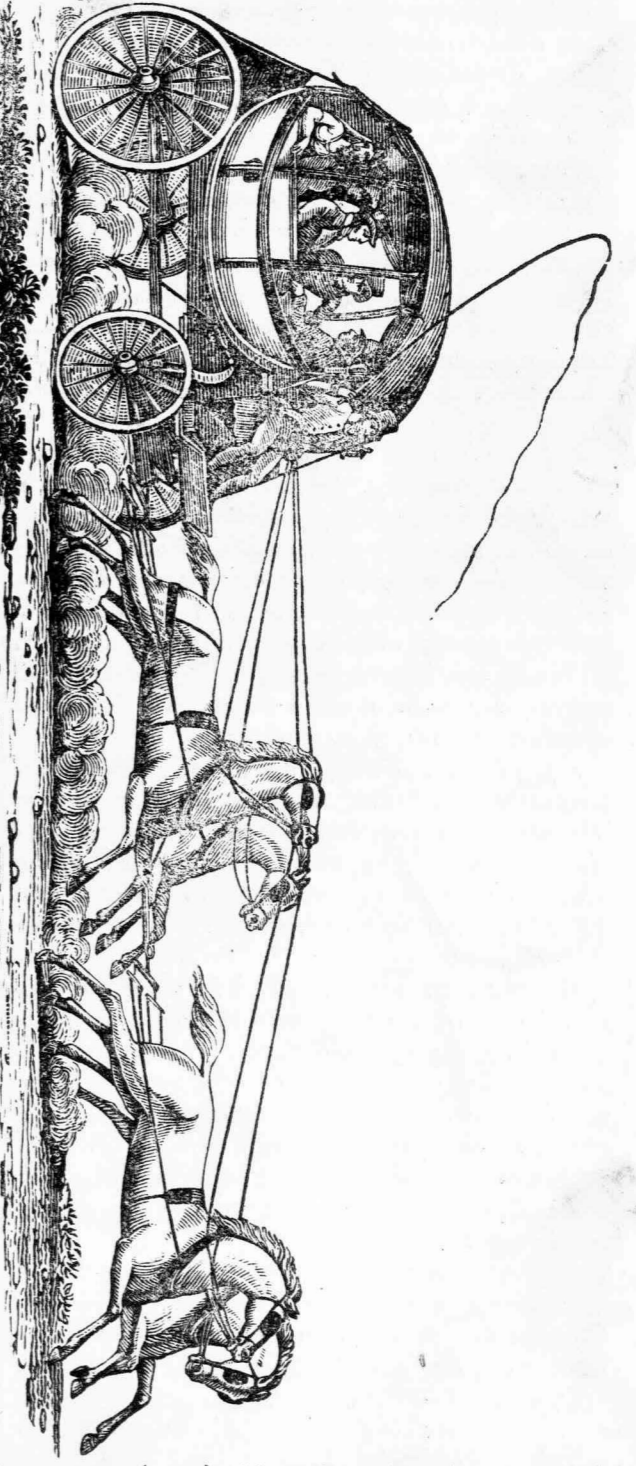
ΑΡΟΜΟΙ.

ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΑΤΟΙ διὰ τὸ ἐμπορῶν ἔκτὸς τὴν εὐζωίαν τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἔοι δημόσιοι δρόμοι ἢ κατάστασις δ' αὐτῶν ἀνταποκρίνεται γενικῶς μετὰ τὴν κατάστασιν τῆς γεωργίας.

Μεταξὺ ἀγρίων καὶ βαρβάρων ἐθνῶν δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι δρόμοι παρὰ τὰ μονοπάτια, ὅσα σχηματίζει ἡ ἐκ τοῦ αὐτοῦ μέρους συνεχῆς διάβασις ὀδοιπόρων. Μόνους ὁδηγοὺς ἔχουν τὰ ἔθνη ταῦτα εἰς τὰς περιπλανήσεις αὐτῶν τοὺς ἀστέρας, ὄρη καὶ ποταμοὺς καὶ ἄλλα τῆς ὄψεως ἀντικείμενα, καὶ, κάποτε, τὰ εἰς προτέρας ὀδοιπορίας ἀφεθέντα σημεῖα. Νηπιόθεν συνειθισμένοι εἰς ζῶν πλανήτιδα, ἀνακαλύπτουν εὐκόλως ἔκτὸς ἀκολουθοῦν τὰς πλέον περιπλεγμένας καὶ δυσκόλους ὁδοὺς, καὶ ὁ φόβος παρακινεῖ αὐτούς μᾶλλον ν' ἀφανίζωσι πᾶν ἴχνος, δυνάμενον νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ὁδηγίαν ἄλλων, παρὰ νὰ εὐκολύνωσιν ὀπωσδήποτε τὴν συγκαίνωσιν.

Μεταξὺ ἐθνῶν, τὰ ὁποῖα προσδεύουν εἰς τὸν πολιτισμόν, ἢ εἰσαγωγῆ τοῦ ἐμπορίου ἐπιφέρει τὴν σύστασιν δρόμων· ἢ οὕτω δὲ προξενεμένη

ΑΠΟ τὴν εἰκονογραφίαν ταύτην ἐμποροῦν νὰ λάβωσιν ἰδέαν τινὰ τῶν εἰς τὰ πολιτισμένα ἔθνη δημοσίων ὀχημάτων ὅσοι δὲν ὠδοιπόρησαν ποτὲ πλὴν ἐπὶ ὄνων καὶ ἡμίονων, ἢ, τὸ πολὺ, ἵππων καὶ καμήλων.

συγκαίνωσις εὐκολία τοὺς καθιστάνει ἀμοιβαίως τὸ αἷτιον καὶ τὸ ἀποτέλεσμα βελτιωμένης κοινωνικῆς καταστάσεως. Εἰς τὰ ἡμιπολιτισμένα ἔθνη τῆς Ἀσίας, οἱ

δρόμοι είναι ὡς ἐπιτοπλεῖστον παρημελημένοι. Οἱ κάτοικοι τῆς Ἀραβίας, Τουρκίας, Περσίας, καὶ Βορείου Ἀφρικῆς ὁδοιποροῦν μόνον ἐπὶ καμήλων ἢ ἵππων· οἱ Ἰνδοὶ δὲ ἐπὶ ἐλεφάντων, ἢ κρινῶν ἀπὸ ἀνθρώπων φερομένων. Οἱ δρόμοι εἶναι συνήθως στενά μονοπάτια, πολλάκις εἰς ἄκρον δυσκολοπέραστα. Εἰς τὴν Κίνα καὶ Ἰαπωνίαν, ἢ δραστηριότητος τῶν κρατούντων καὶ ἢ φιλοπονία τοῦ λαοῦ ἐπέφεραν τὴν κατασκευὴν πολυαριθμῶν δρόμων. Τινὲς τῶν εἰς τὴν Κίνα εἶναι περίφημοι διὰ τὰς γέφυρας ἢ κοιλώσεις των. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία εἶναι σχεδὸν τόσον ὀπίσω κατὰ τοὺς δρόμους, ὅσον ἡ Ἀστικὴ Ἀσία. Ἡ Ἰσπανία ἢ Πορτογαλία εἶναι ἐλλειπέσταται κατὰ τοῦτο· καὶ εἰς τὴν Ἰσπανίαν δὲ ὑπάρχουν ὀλιγότατοι δρόμοι, τοὺς ὁποίους δύναται τις νὰ περάσῃ ἐντὸς ἡμέρας μὲ ἀσφάλειαν καὶ ἀνάπανσιν.

Εἰς τὰς ψυχρὰς καὶ παγωμένας χώρας τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, Εὐρώπης, καὶ Ἀσίας, ἢ χιῶν, καλύπτουσα τὴν γῆν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ μακροτάτου χειμῶνος, σχηματίζει διαρκεῖς καὶ ἀρίστους δρόμους διὰ τὰ ἐκεῖ συνήθη ὄχηματα· κοινῶς δὲ ἐκλέγεται ὁ καιρὸς οὗτος τοῦ χρόνου διὰ ὁδοιπορίαν καὶ μετακομιδῆν. Ὄθεν εἰς τὰς χώρας ταύτας ὑπάρχει ὀλιγώτερα ἀνάγκη τεχνητῶν δρόμων· καὶ ὅπου δὲ εἶναι κατασκευασμένοι, προφυλάττονται ἀπὸ βλάβην τὸν χειμῶνα, καὶ διορθοῦνται ἐνκόλως. Οἱ δρόμοι τῆς Σβηκίας εἶναι ἀριστοί. Οἱ τῆς Ρωσσίας δὲν εἶναι τόσον καλοί. Τῆς Νορβηγίας ὁ τραχὺς χαρακτήρ καὶ τὸ δριμὺ κλίμα μάλιστα ἐπιδέχεται τὴν κατασκευὴν δρόμων, καὶ ἢ διάβασις τῶν ὁρέων γίνεται μὲ δυσκολίαν καὶ κίνδυνον.

Εἰς τὰς ἐνκράτους χώρας, τῆς χιόνος αἰσχυραὶ διαλύσεις καὶ τοῦ χειμῶνος καὶ τῆς ἀνοιξέως ἢ επικρατοῦσα ὑγρασία καθιστάνουσι τοὺς δρόμους κακίους μὲν αὐτοὺς τοὺς καιροὺς, δυσκολοδιορθώτους δὲ τὸ καλοκαίριον. Τὰ δεινὰ ταῦτα ἐμποδίζονται κάποτε, ἀλλοῦ μὲν ἀπὸ τὴν ξηρότητα τοῦ κλίματος, ὡς εἰς τινὰ μέρη τῆς Γαλλίας, ἀλλοῦ δὲ ἀπὸ κόπους πολυχρονίους, ὡς εἰς τὴν Γερμανίαν.

Τὴν Ἰταλίαν καὶ τὰς μέσας χώρας τῆς Εὐρώπης διαπερνοῦν δρόμοι πολυπληθεῖς, γενικῶς ἀριστοί, καὶ πολλοὶ ἀρχαιότατοι. Αἱ γέφυραι εἶναι συνήθως ἀπὸ πέτραν· καὶ πολλοὶ τῶν δρόμων εἶναι λιθόστρωτοι. Οἱ ἀξιολογώτεροι δρόμοι τῆς Ἰταλίας εἶναι θεμελιωμένοι ἐπὶ τῶν ἀρχαίων Ῥωμαϊκῶν Ὀδῶν, αἵτινες ἦσαν τόσον καλὰ κατασκευασμένοι, ὥστε μετὰ τὴν παρέλευσιν δεκαπέντε ἑκατονταετηρίδων τινὰ μέρη σφίζονται ἀκόμη ἀκέραια. Ἡ ἀξιολογώτερά

ἦτον ἢ ἐκ Ῥώμης εἰς Νεάπολιν Ἀππία ὁδός, ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶναι κατασκευασμένος ὁ μεταξὺ τῶν πόλεων τούτων νεώτερος δρόμος.

Τὰ περάσματα βουνῶν ἀντιβάλλουσι μέγα ἐμπόδιον εἰς τὴν κατασκευὴν δρόμων· καὶ διὰ τοῦτο αὐτοῦ δὲν ἐμποροῦν νὰ ἦναι καλοί, ἐκτὸς εἰς χώρας πολυανθρώπων, ἢ πρὸ πολλοῦ παρὰ πολιτισμένων ἐθνῶν κατοικημένας.

Πλέον παρὰ πενήκοντα δρόμοι περνοῦν ἐπάνωθεν τῶν Πυρηναίων, οἱ πλείοτεροι ὁμοῦς διὰ ζῶα καὶ πεζοὺς διαβάτας· ἀμαξιτοὶ ὑπάρχουσι μόνον ἑπτὰ. Ἡ ἀνάβασις εἶναι εὐκόλος μὲν ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Γαλλίας, πλέον ἀπόκρημνος δὲ καὶ δύσκολος ἀπὸ τὸ τῆς Ἰσπανίας.

Διὰ τῶν Ἀλπεων κατασκευάσθησαν ἀρκετοὶ ὄραιοι δρόμοι. Ἐνας διὰ ἵππεῖς περᾶ τὸ ὄρος Ἀγίου Γοθάρδου, 3,000 πήχεις ὑψηλός. Αἱ τῶν Σαρδινικῶν Πολιτειῶν θαλάσσιοι Ἀλπεῖς διαπερνῶνται ὑπὸ ὄραϊον ἀμαξιτοῦ δρόμου, ὅστις ὑψοῦται 3,600 πήχεις, καὶ φέρει τὸν ὁδοιπόρον ὑπὲρ τὰ νέφη. Ἀλλ' οἱ καλῆτεροι καὶ περιφημότεροι δρόμοι ἐπάνωθεν τῶν ὁρέων τῶν Κενίς, τὰ ὑπὸ Ναπολέοντος κατασκευασθέντα.

Τὸ ὄρος Σιμπλὸν ἕστερεῖτο ἀμαξιτοῦ δρόμου ἕως τὸ 1801· τότε ἤρχισαν αὐτοῦ δρόμον δι' ἀμάξας καὶ κανόνια, ὅστις ἐτελειώθη ὑπὸ τρισχιλίων ἀνδρῶν τὸ 1805. Πεντήκοντα γέφυραι ἐχρηιάσθησαν ἐπάνωθεν τῶν τρομερῶν χασμάτων· ὁ δρόμος ἐκόπητο πολλάκις μεταξὺ σκληρῶν βράχων, καὶ ἑπτὰ καμαρωταὶ δίοδοι, ἢ στοαὶ ἀρκετοῦ μήκους, ἐκόπησαν διὰ μερίδων βράχου, αἵτινες δὲν ἠμπόρουσι ἄλλως νὰ γένωσι διαβαταί. Προχώματα καὶ τεῖχη, τινὰ ἐξ αὐτῶν ὑπὲρ τοὺς ὄγδοῦντα πήχεις ὑψηλά, ἀνηγέρθησαν διὰ νὰ ἐξασφαλίσωσι τὸν δρόμον ἀπὸ τοὺς χειμάρρους καὶ τοὺς καταπίπτοντας χιόνους καὶ πάγον σωρούς. Εἰς κατάλληλα διαστήματα, ἐκτίσθησαν οἰκίαι καταφυγῆς διὰ νὰ σκεπάζωσι τοὺς ὁδοιπόρους ἀπὸ ἀνεμοζάλας, καὶ ἐπιστάται διωρίσθησαν εἰς αὐτάς, τῶν ὁποίων χρέος ἦτο νὰ τοὺς ὑποδέχωνται, ὡς καὶ νὰ φυλάττωσι τοὺς δρόμους διορθωμένους. Τὸ διάστημα ὁλόκληρον εἶναι 36 μίλια, τὸ ὑψιστον δὲ μέρος 2,700 πήχεις ὑπὲρ τὸ ἐπίπεδον τῆς θαλάσσης· ἀλλὰ τόσον καλὰ εἶναι ὁ δρόμος κατασκευασμένος, ὥστε εὐκόλως περᾶται ὑπὸ ἀμάξης εἰς ἑνδεκα ὥρας.

Παρομοία ὁδὸς κατασκευάσθη ἄνωθεν τοῦ ὄρους Κενίς τὸ 1811. Ὑψος ἔχει σχεδὸν τὸ αὐτὸ μὲ τὸ τοῦ Σιμπλόν, καὶ στοὰς ἰσαριθμοῦς, ἐκ τῶν ὁποίων μία, 900 πήχεις μακρὰ, εἶναι κεκομμένη διὰ κοκκωτοῦ λίθου.

Ἐπεται ἡ συνέχεια.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΘΕΑΤΡΩΝ.

ΦΙΛΑΡΧΟΣ. Εἶναι καὶ ἐν ἄλλο μέσον διορθώσεως τοῦ λαοῦ, τὸ ὁποῖον ἀπορῶ πῶς ἐλησμογήσῃς.

ΦΥΞΑΡΧΟΣ. Ποῖον;

ΦΙΛ. Τὰ θεάτρα. Καλὸν ἦτο ν' ἀνοιχθῶσι καὶ θεάτρα, νὰ παίζωνται τραγωδία, κωμῆδία, ἀκόμη καὶ ἡ Ὀπερα. Ὡ τί ὄραϊον πρᾶγμα ἢ Ὀπερα! Ἐνθουοῦμαι καὶ ποθῶ πολλάκις τὴν Ὀπεραν τῶν Παρισίων.

ΦΥΞ. Δὲν εἶσαι, βλέπω, τῆς αὐτῆς γνώμης μὲ τὸν ὅστις ὤριξε τὴν Ὀπεραν, μεγαλοπρεπῆ μωρίαν, φορτωμένην ἀπὸ μουσικῆν, ὀρχήσεις, μηχανὰς, καὶ σκηνογραφίας, μωρίαν ὁμοῦς.

ΦΙΛ. Καλὲ, τί λέγεις, δὲν σ' ἀρέσκουν τὰ θεάτρα, εὖρημα καὶ παίγιον τερπνόν τῶν προγόνων μας;

ΦΥΞ. Δὲν κατηγορῶ τὰ θεάτρα· τὴν ἀρρώστιαν τῶν θεάτρων φοβοῦμαι, ἀρρώστιαν, ἣτις ἐθανάτωσε τὴν ἐλευθερίαν τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ῥωμαίων. Μεγάλῃ μας δυστυχίᾳ, εἰς ἀρχίσωμεν τὴν πολιτείαν μας ἀπὸ τὰ καταλύσαντα ἄλλας πολιτείας κακά. Ὑπὲρ τὰ τετρακόσια ἔτη ἐξῆσαν οἱ Ῥωμαῖοι χωρὶς θεάτρα· ἢ ὅλον ἐκεῖνο τὸ χρονικὸν διάστημα ἐφάνη ὁ καλὸς χρόνος τῆς διαγωγῆς των. Τὰ θεάτρα μετὰ ταῦτα ἐγέννησαν κατὰ μικρὸν τὴν θεατρομανίαν, ἣτις ἔκαμε τὸν δῆμον νὰ προσκολλᾶται εἰς ἐκεῖνον ἀπὸ τοὺς ἀρχοντας ἢ στρατηγούς του, ὅστις ἦτο πλέον ἄσωτος εἰς τὰς δαπάνας τῶν θεαμάτων, καὶ τέλος νὰ καταφρονήσῃ τόσον τὴν ἐλευθερίαν, ὅσον νὰ μὴν ἐπιθυμῇ πλέον ἄλλο πλὴν ἄρτον καὶ θεάτρα, ὡς ἔλεγεν ὁ Ἰουβενάλιος. Τίς δὲν ἐπαρτήρησε τὴν θεατρομανίαν τῶν Ἀθηναίων εἰς τοὺς ἐσχάτους χρόνους τῆς ἐλευθερίας των; αὐτὰ τὰ διωρισμένα εἰς πολέμους χρεῖας ἀργύρια, ἀπὸ στρατιωτικὰ ἐμετάβαλαν οἱ κατάρατοι δημαγωγοὶ μὲ νόμον εἰς θεωρικά, διὰ νὰ ἐμζαινῶσιν αἰσίθως εἰς τὰ θεάτρα καὶ οἱ πτωχοὶ δημοτικοί, ἦγον διὰ νὰ γίνωνται ἐπιπλέον ἀργότεροι, ἢ ἀκολούθως ἐπιθυμῆται τῶν ἀλλοτρίων κόπων. Θάνατον ἔορισαν ζημίαν, ἂν ἐτόλμα τις νὰ προβάλλῃ νὰ μεταφερθῶσι τὰ θεωρικά εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν ὠφέλειαν καὶ χρῆσιν.

ΦΙΛ. Κατὰ τὴν γνώμην σου λοιπὸν, δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν θεάτρα· τῆτο μὲ κακοφαίνεται. Πῶς ἔχομεν ν' ἀποκτήσωμεν Σοφοκλέας, Εὐριπίδας, Μενάνδρους, καὶ τοσούτους ἄλλους ἐνδόξους τραγικούς καὶ κωμικούς ποιητάς, χωρὶς θεάτρα;

ΦΥΞ. Δὲν ἀποβάλλω ὁλότελα τὰ θεάτρα· ἀλλὰ δὲν θέλω οὔτε νὰ ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὴν περὶ θεάτρων φροντίδα, ἔχοντες τόσα ἄλλα

φροντίδος ἀξιώτερα πρᾶγματα, οὔτε νὰ τὰ καταστήσωμεν, ὡς εἶναι τὰ πλείοτερά τῆς Εὐρώπης.

ΦΙΛ. Τῶντι! ἐνθουοῦμαι τώρα, ὅτι τὰ κατηγοροῦσε ἢ ὁ περίφημος Ρουσσῶς, φοβούμενος μὴ τὰ δεχθῶσιν οἱ Γενεναῖοι συμπολίται του.

ΦΥΞ. Καὶ εἶχε δίκαιον· εἶθε ἤκουαν τὴν συμβουλὴν του! Ἀλλὰ ποίαν χρεῖαν ἔχομεν ἡμεῖς τῆς νοθεσίας τοῦ Ρουσσῶ; Δὲν μᾶς λείπουν προγονικά παραδείγματα ἢ νθετῆματα ἀρκετά, ὡς ἔλεγεν ὁ Δημοσθένης, νὰ μᾶς καταστήσωσιν εὐδαίμονας.

ΦΙΛ. Ἐκατηγόρησε κανεὶς ἀπὸ τοὺς παλαιῆς μας τὰ σκηναὶ δράματα;

ΦΥΞ. Αὐτὸς ὁ φιλόσοφος νομοθέτης, ὁ Σόλων· ἀνέγνωσε βέβαια τὸν βίον του γραμμένον ἀπὸ τὸν Πλούταρχον. Ἡ περὶ θεάτρων κρίσις τοῦ Πλάτωνος δὲν εἶναι πλὴν ἐξηγήσις τῆς γνώμης τοῦ Σόλωνος, τόσον πλέον ἀξιόλογος, ὅσον χωρὶς τὴν ὀδηγίαν αὐτῆς δὲν ἦθελ' ἴσως συντάξῃν τὴν ὄραϊαν κατὰ τῶν θεάτρων ἐπιστολήν, τὴν πρὸς τὸν Δαλαμβέρτην, ὁ περίφημος Ρουσσῶς. Ἡ μεγίστη μας καὶ ἀναγκαιοτάτη χρεῖα τὴν σήμερον εἶναι νὰ εἰσάξωμεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰς τέχνας, κατὰ τὸν φρόνιμον νόμον τοῦ Σόλωνος, νὰ προσηλώσωμεν τῶν πολιτῶν τὴν ἐπιμέλειαν εἰς αὐτάς, καὶ ὄχι νὰ αὐξάνωμεν τὰς ἀφορμὰς τῆς ἀργίας μὲ τὰ σκηναὶ θεάματα, τόσον ἐπικινδυνότερα παρὰ τὰ παλαιὰ, ὅσον ἀναβαίνουν σήμερον καὶ γυναῖκες εἰς τὴν σκηναὶ.

ΦΙΛ. Τοῦτο ὁμοῦς ἔκαμε τῶν νεωτέρων τὰ θεάτρα καὶ τερπνότερα καὶ πολὺ πιθανότερα παρὰ τὰ παλαιὰ. Ἄνδρες μιμούμενοι γυναῖκας δὲν ἦτο δυνατόν νὰ κάμωσι τὴν μίμησιν τελείαν.

ΦΥΞ. Ἐπειδὴ γνωρίζεις τὰ σημερινὰ τῆς Εὐρώπης θεάτρα, δὲν σε λανθάνει βέβαια, ὅτι ἢ βασιλεύουσα εἰς τοὺς σκηναὶ ἀρετῆ δὲν εἶναι ἢ σωφροσύνη, οὐδ' ὅτι πολλὰ δράματα δὲν εἶναι σωφροσύνης διδαχτήρια.

ΦΙΛ. Ἐχες τί δίκαιον εἰς τῆτο· πολλὰ θεάτρα ὀλίγον διαφέρουν ἀπὸ τὰ πορνοστάσια· μ' ὅλον τοῦτο. . .

ΦΥΞ. Τολμηρότερον ἢ σαφέστερον ἐξηγεῖσαι σὺ παρ' ἐμέ. Εἶπέ με λοιπὸν, ἂν συμφέρωσιν εἰς τὴν παροῦσαν κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος τὰ θεάτρα. Ἡ κατάστασις μᾶς, φίλε, σήμερον ὁμοιάζει κατάστασιν ἀρρώστου, ἀναλαμβάνοντος ἀπὸ μακρῶν ἀσθένειαν. Καθὼς οὗτος κινδυνεύει νὰ ἀφανίσῃ τὴν ἀκόμη ἀστερέωτον ὑγίαν του, εἰάν ἀπροφυλάκτως μεταπηδήσῃ ἀπὸ τὴν ἀρρώστικὴν ἀναγκασμένην δίαιταν εἰς διας τὰς συγχορημένας εἰς τοὺς ὑγιαίνοντας ἀπολαύσεις.

τὸν αὐτὸν κίνδυνον τρέχουσαν καὶ ἡμεῖς, εἰς ἀνάστατον δοθῶμεν εἰς ὅσας ἢ ἐλευθερία συγχωρήσῃ ἀπολαύσεις. Οἱ νέοι μας, συζητῶντες τὰ θέατρα μὲ τὴν ἡδονὴν, ὅσην φυσικὰ προξενεῖν ὄλα τὰ νεοφανῆ, κινδυνεύουν νὰ φθειρῶσιν ἢ καὶ νὰ ἀμελήσωσιν ὁλότελα τὴν ἀπαραιτήτως ἀναγκαίαν παιδείαν εἰς τοὺς μέλλοντας καὶ θέλοντας νὰ ἦναι ἐλεύθεροι. Οἱ σκηρικοὶ μας, ὄντες νέοι καὶ νέοι Ἕλληνες, πρέπει ν' ἀφίνωσι τὰς ἄλλας ἀναγκαίας εἰς τὴν παροῦσαν μας πτωχεῖαν ἐργασίας, καὶ τὰ οἰκιακὰ ἀπλᾶ τῶν ἡθῆ, διὰ νὰ ἐνασχολῶνται εἰς τὰ ἔργα καὶ ἡθῆ τῆς σκηρῆς, νὰ μιμῶνται αὐτοὶ τὰ γελοῖα ἢ τὰ λυπηρὰ, διὰ νὰ κινῶσιν εἰς γέλωτα ἢ συμπάθειαν τοὺς ἄλλους, νὰ χαιρῶνται τοὺς κρότους, ἢ νὰ ὑποφέρωσι τοὺς συριγμοὺς τῶν θεατῶν, δι' ἀργυρίου, εἰς ἓνα λόγον, νὰ γίνωνται καταφρονητοί.

ΦΙΛ. Ἀπορῶ βλέπων ὅτι ἔχεις καὶ σὺ τὴν αὐτὴν κατὰ τῶν σκηρικῶν πρόληψιν, τὴν ὁποῖαν ἔχουν ἀκόμη καὶ μεταξὺ τῶν φωτισμένων ἐθνῶν ὄχι ὀλίγοι.

ΦΥΣ. Τὴν ὁποῖαν εἶχεν ὁ Σόλων, ὁ Πλάτων, ὁ Δημοσθένης, ὁ Ἰσοκράτης, οἱ ὀλίγοι φρόνιμοι ἄνδρες, ὅσοι ἐσώζοντο ἀκόμη εἰς τὰς Ἀθήνας, τὴν ὁποῖαν ἔχεις, φίλε, χωρὶς νὰ τὸ ὁμολογῆς καὶ σὺ.—**ΚΟΡΑΗΣ.**

ΒΑΣΙΛΕΙΣ.—Ἄπο παρατηρήσεις περὶ βασιλείων ἔκαμεν εἰς ἀντικλινὸν τινὰ ἐμπειρὸς τις πολιτικός, ὁ Λουὺς Ἀλβας.—**Οἱ βασιλεῖς, ὅσοι προσποιῶνται νὰ ἔχωσιν οἰκειότητα μὲ τοὺς συντρόφους αὐτῶν, μεταχειρίζονται τοὺς ἀνθρώπους ὡς πορτογάλλια, τὰ ὁποῖα λαμβάνει εἰς τὰς χεῖρας, διὰ νὰ πιπιλίωσι καλὰ τὸν χυλὸν αὐτῶν, ἔπειτα δὲ τὰ ἀποφίπτον.** Πρόσεχε μὴ κάμῃ τὸ αὐτὸ πρὸς σὲ ὁ βασιλεὺς· φυλάττει μὴπως ἀναγκῶσιν ὄλους τοὺς διαλογισμοὺς σου· διότι, εἰς κατορθώσῃ τοῦτο, θέλει σὲ ρίψει εἰς τὸ ὄπισθεν τοῦ κιβωτίου του, ὡς βιβλίον, ἐκ τοῦ ὁποῖου ἀνέγνωσεν ἀρχετὰ.

ΟΠΟΙΟΙΔΗΠΟΤΕ καὶ ἂν ἦναι αἱ διασκεδάσεις σου, μὴν ἀργῆς νὰ ἐπιστρέφῃς ἀπὸ τὰς τοῦ σώματος εἰς τὰς τοῦ νοῦς· τοῦτον γυμναζε ἡμέραν καὶ νύκτα. Ὁ νοῦς τρέφεται εὐθιγῶς· οὔτε ψυχὸς, οὔτε θερμότης, οὐδ' αὐτῆ ἢ ἡλικία, ἐμπορεῖ νὰ διακόψῃ τὴν γυμνασίαν ταύτην· ἀφιέρωνε λοιπὸν ὄλας σου τὰς φροντίδας εἰς κτήμα, τὸ ὁποῖον βελτιοῦται καὶ εἰς αὐτὸ τοῦ γῆρας.—**ΣΕΝΕΚΑΣ.**

ΚΑΛΙΟΝ νὰ μὴν ἔχῃ τις τὴν νὰ κάμῃ, παρά νὰ μὴ κάμῃ τί.

Ο ΔΕΡΒΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΛΑΤΙΟΝ.

ΔΕΡΒΙΣΗΣ τις, περιορχόμενος τὴν Ταρταρίαν, ἔφθασεν εἰς τὴν πόλιν Βάλκαν, καὶ εἰσῆλθε κατὰ λάθος εἰς τὸ παλάτιον τοῦ βασιλέως, νομίσας αὐτὸ δημοσίον ξενοδοχεῖον. Ἄφου δ' ἐκύτταξε τριγύρω μερικὴν ὥραν, ἐμβίηκεν εἰς μακρὰν τινὰ στοάν, ὅπου κατέβαλε τὸ διστάκιόν του, καὶ ἐξήπλωσε τὸν τάπητα, διὰ νὰ καθίσῃ καὶ νὰ ἀναπαυθῆ. Μετ' ὀλίγον ἀφου ἔλαβε τὴν θέσιν ταύτην, ἐπλησίασε πρὸς αὐτὸν εἰς τῶν φυλάκων, καὶ τὸν ἠρώτησε, τί ἤθελεν. Ὁ Δερβίσης τὸν ἀπεκρίθη, ὅτι ἐσκόπευε νὰ περάσῃ τὴν νύκτα εἰς αὐτὸ τὸ ξενοδοχεῖον. Οἱ φυλάκες, μὲ τρόπον πολλὰ θυμωμένον, εἰδοποίησαν αὐτὸν ὅτι ὁ οἶκος, εἰς τὸν ὁποῖον εὐρίσκετο, δὲν ἦτο ξενοδοχεῖον, ἀλλὰ τὸ βασιλικὸν παλάτιον. Ἐτυχε δὲ εἰς τὸ διάστημα τῆς ἀμφισβητήσεως νὰ περάσῃ καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτός· διὰ μέσου τῆς στοᾶς, καὶ, μεθιάσας εἰς τὸ σφάλμα τοῦ Δερβίσου, τὸν ἠρώτησε, πῶς ἦτο δυνατόν νὰ ἦναι τις τόσο ἡλίθιος, ὥστε νὰ μὴ διακρίνῃ παλάτιον ἀπὸ ξενοδοχεῖον. Ἐκρίθη, εἶπεν ὁ Δερβίσης, ὅτε με ἄδειαν νὰ ἐρωτήσω τὴν μεγαλειότητά σας μίαν ἢ δύο ἐρωτήσεις. Τίνας κατέλυναν εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, ὅτε πρῶτον οἰκοδομήθη; Ὁ βασιλεὺς. Καὶ τίς, εἶπεν ὁ Δερβίσης, κατέλυσεν ἐδῶ τελευταίος; Ὁ πατὴρ μου, ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς. Ποῖος δὲ, ἐπρόσθεσεν ὁ Δερβίσης, καταλείβῃς ἐδῶ τώρα; Ἐγὼ, τὸν εἶπεν ὁ βασιλεὺς. Καὶ ποῖος, ἠρώτησεν ὁ Δερβίσης, θέλει καταλίψειν ὑπερὸν ἀπὸ σὲ; Ὁ νέος πρίγκιψ, ὁ νιός μου, ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς. Ἄ! λοιπὸν, μεγαλειότητά, ἐσυμπέραναν ὁ Δερβίσης, οἶκος, ὁ ὁποῖος τόσο συνεχῶς ἀλλάσσει τοὺς κατοίκους αὐτοῦ, καὶ δέχεται ἀδιακόπως νέους ξένους, δὲν εἶναι παλάτιον, ἀλλὰ ξενοδοχεῖον.

Τὸ πρῶτον πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐνσταλάζεται εἰς τὰ πνεύματα τῶν τέκνων, εἶναι νὰ φοβῶνται τὸν Θεόν. Τοῦτο εἶναι ἡ ἀρχὴ, τὸ μέσον, καὶ τὸ τέλος τῆς σοφίας. Ἐπειτα, πρέπει νὰ παρακινῶμεν αὐτὰ νὰ φέρονται εὐνοϊκῶς πρὸς ἀλλήλα. Χρηάζεται δὲ καὶ μεγίστη προσοχὴ μὴ συνομιλῶμεν περὶ ἀπερῶτων ὑποθέσεων ἐνώπιον αὐτῶν, καθότι διαρκῶς ἐντυπῶσιν γίνονται εἰς τρυφερωτάτην ἡλικίαν· ἐκ τοῦ ἐναντίου, ἡ συνομιλία μας πρέπει νὰ ἦναι πάντοτε χρηστὴ καὶ διδακτικὴ. Ἐξ αὐτῆς ὠφελοῦνται τὰ μέγιστα, ἂν καὶ ἀνεπαίσθητος· διότι βεβαίωτατον εἶναι, ὅτι τὰ τέκνα λαμβάνει τὴν πρὸς τὸ καλὸν ἢ τὸ κακὸν κλίσην, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοῶμεν.

ΟΙ ΕΤΡΩΠΑΙΟΙ ΕΡΓΑΤΑΙ. ΑΡΙΘ. 4.

Ἀπ' ὄλας τὰς μεγάλας χώρας τῆς Εὐρώπης τὴν Ἰσπανίαν γνωρίζομεν ἴσως ἀτελέστερα. Οὐδ' ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων αὐτῆς δὲν ἐξηκριβώθη μέχρι τῆς σήμερον· φαίνεται ὅμως νὰ ἦναι ἀπὸ δεκατρία ἕως δεκατέσσαρα ἑκατομμύρια. Τῆς Ἰσπανίας αἱ μεγαλοπόλεις εἶναι ὀλίγαι καὶ μακρὰν ἢ μία τῆς ἄλλης, συγκοινωνίαν ἔχουσαι μεταξὺ τῶν βραδείων, καὶ ταύτην ὄχι ἀκίνδυνον. Τὸ πρόσωπον τῆς γῆς εἶναι τραχὺ, καὶ πολλαχοῦ βουνῶδες· διώρυγες ἢ πλώϊμοι ποταμοὶ δὲν ὑπάρχουν ποσῶς, καὶ ἀμαξιτοὶ δρόμοι ὀλίγοι· ὥστε τὸ ἐσωτερικὸν ἐμπορίον ἐνεργεῖται ὡς ἐπιτοπλεῖστον διὰ ἡμιόνων. Ἡ πνευματικὴ δὲ συναναστροφή μεταξὺ τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ βασιλείου εὐρίσκεται εἰς κατάστασιν ἔτι χειροτέραν. Ὀλίγα βιβλία τυπῶνται, ὀλίγοι ἀναγινώσκουν, καὶ μόλις ὑπάρχει μία ἐφημερὶς ἀξία τοῦ ὀνόματος εἰς ὅλην τὴν ἐπικράτειαν. Φανερόν ὅτι οἱ ἄνθρωποι τοιαύτης χώρας ὀλίγον ἐμποροῦν νὰ ὁμοιάζωσι τοὺς τῆς Γαλλίας, Γερμανίας, Ἀγγλίας, ἢ καὶ Ἰταλίας.

Ἡ Ἰσπανία εἶναι σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου τόπος γεωργικός· ὅθεν ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ κρίνῃ περὶ αὐτῆς· πρέπει νὰ γνωρίσῃ καλὰ τοὺς χωρικούς, τὸν χαρακτῆρα, τὰς ἔξεις αὐτῶν καὶ τὰ αἰσθήματα, μᾶλλον παρά νὰ συνάγῃ συμπεράσματα ἀπὸ τὴν περιορισμένην κοινωνίαν τοῦ Μαδρίτου, τῆς Βαρκελώνης, ἢ τῶν Γαδεύρων. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κτηνῶν τῆς γῆς καὶ τῶν γεωργῶν καθ' ὅλην τὴν Ἰσπανίαν συμποσοῦται εἰς σχεδὸν ἓν ἑκατομμύριον· ὁ δὲ τῶν ἐργατῶν ἢ ποιμένων εἰς ἄλλους τόπους. Οὗτοι, μὲ τὰς οἰκογενεῖας αὐτῶν, συγκροτοῦν τὸ μέγα σῶμα τοῦ πληθυσμοῦ, ἐνῶ οἱ μικρέμποροι καὶ οἱ μεγαλέμποροι, οἱ τεχνῖται καὶ οἱ χειροτέχναι, ὄλοι ἐντάμα, δὲν συμποσοῦνται εἰς ἡμισὺ ἑκατομμύριον, διεσκορπισμένοι εἰς τὰ διάφορα μέρη τοῦ βασιλείου.

Οἱ χωρικοὶ τῆς Ἰσπανίας εἶναι ἴσως μὲν καὶ οἱ φραϊότεροι, βέβαια δὲ οἱ ὑπερηφανώτεροι εἰς τὴν Εὐρώπην. Ἐν γένει εἶναι καλοκαμωμένοι καὶ εὐρωστοὶ, λιτοὶ καὶ καρτερικοὶ ἐνδείας, φύσει σεμνοὶ καὶ σιωπηλοὶ, φρονηματῖαι καὶ ἀνδρεῖοι. Φιλοπατρία καὶ μισοξενία ἔγιναν εἰς αὐτοὺς αἰσθήματα πατροπαράδοτα, συνδεδεμένα μὲ τὴν θρησκείαν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν Μαυροουσιακῶν πολέμων. Αἱ καλαὶ αὐτῶν ποιότητες ἀμαυροῦνται ἀπὸ προλήψεις· ἢ αὐστηρότης τῶν ἐκκλίνει κάποτε εἰς ἀγριότητα, ὡς καὶ ἡ εὐσέβειά των εἰς δεισιδαιμονίαν. Μῆλον τοῦτο, εἰς τὴν κοινὴν τοῦ βίβ συναναστροφῆν,

εἰς ἡσύχους καιροὺς, φαίνονται ὡς ἄνθρωποι φιλοπόργου καρδίας, καλῆς διαθέσεως, καὶ εὐγενικῶν ἡθῶν. Ἄν καὶ ἀμαθεῖς, ἀπέχουν πολὺ τοῦ νὰ ἦναι νοῦθοι· καὶ μολονοὶ πτωχοὶ, δὲν εἶναι δυστυχεῖς.

Ἐπίποτε εἰς ἄλλες τόπους, λέγει περιηγητῆς Γάλλος, δὲν ὁμοιάζει τὸν Ἰσπανὸν χωρικόν, —τὸν Ἰσπανὸν ἐργάτην. Εἰς πᾶν ἄλλο μέρος ὁ χωρικός εἶναι ἄνθρωπος κοπιασμένος καὶ στενοχωρημένος, οὐδὲν ἄλλο ποτὲ διαλογιζόμενος παρά πῶς νὰ προβλέψῃ τὰ δι' ἑαυτὸν καὶ τὴν οἰκογενεῖάν του χρεῖάδη. Εἰς τὴν Ἰσπανίαν ὁ χειροτέχνης, ὁ ἐργάτης, δὲν ἀπασχολεῖται ποτὲ ὀλοτελῶς ἀπὸ τοιαύτην φροντίδα. Τόσον ὀλίγα κατήρησαν αἱ χρεῖαι αὐτοῦ διὰ λιπῶν ἔξεων, ὥστε ὁ φόβος ἐνδείας σπανίως τοῦ ταράσσει τὴν ἀνάπαυσιν ἢ τοῦ χαλᾶ τὴν εὐδιαθεσίαν. Ξένοι, ἐπισκεπτόμενοι τὴν Ἰσπανίαν, καὶ προσέχοντες εἰς τὰ ἡθῆ καὶ τὴν διάλεκτον τῶν κατωτέρων τάξεων, ἐκπλήττονται εἰς τὴν ἀπλήν, ἀφελῆ, καὶ πολλάκις ὑψωμένην συνομιλίαν τοῦ ἀγροτικοῦ πλήθους. Αἱ συνδιαλέξεις αὐτῶν ποτὲ δὲν στρέφονται περὶ οὐτιδανὰς ἢ χυδαῖκας ὑποθέσεις· συλλογίζονται ὀρθῶς, καὶ πολλάκις ἐκφράζουσιν γενναῖα φρονήματα μὲ φυσικὴν τινὰ εὐγένειαν. Πρὸ πάντων, ἔχουν αἰσθητὰ τι ὑπερηφανίας, τὸ ὁποῖον κάμνει αὐτοὺς νὰ μὴ καταδέχωνται ἀνταμοιβὴν τινὰ δι' ἐκουσίους δουλεύσεις. Εἰς Βουῦτραγον εὐρισκόμενος, ὑπῆγα νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ φραϊόν ἀγροκῆπιον καὶ τὰ ἐξαιρετὰ ποιμνία μεγάλου τινὸς Λουκῆ· μ' ἔδωκε δὲ ὁ οἰκονόμος δούλον τινὰ, διὰ νὰ μὲ δείξῃ. Οὗτος ἐξεπλήρωσε τὸ χρέος του μὲ γνώσιν καὶ εὐγένειαν· ὅθεν, ὅτε ἀνεχώρουν, ἤθελα νὰ τὸν ἀνταμείψω, ἀλλὰ δὲν ἤξευρα πῶς νὰ τὸ κάμω, χωρὶς νὰ πειράξω τὴν ἐθνικὴν αὐτοῦ ὑπερηφανίαν. Ἐξοῖσα ἐν βλέμμα εἰς τὴν ἐνδυμασίαν τοῦ ὁδηγοῦ μας, —δὲν ἔδειχνε παρά ὀλίγη ἀνάπαυσιν· καὶ τὰ παιδία του δὲ, τὰ ὁποῖα εἶχαμεν ἀπαντήσῃν, ἦσαν ἄκακρυμνα. Ἀπεφάσισα λοιπὸν νὰ τὸν προσφέρω ἀργύριον· καὶ, φθάσας εἰς τὴν πύλην, ἐπεχείρησα νὰ κυλίσω, ὅσον ἤσυχον ἡδυάμην, φλωρίον τι εἰς τὴν χεῖρά του. Τὴν στιγμήν ἐκείνην, ἀποχαιρετῶν ἡμᾶς, ἔτυχε νὰ ἦναι συκμμένος χαμηλότατα· ἀλλὰ μόλις ἤγγιξεν αὐτὸν τὸ ἀργύριον, καὶ, ἀνυψωθείς ὑπερηφάνως, εἶπε μὲ τόνον κατεσταλμένης ὀργῆς, “Ἡμεῖς, κύριε, δὲν χρειάζομεθα βοήθειαν ἀπὸ κανένα· ὁ αὐθέντης μας εἶναι ἄρχων μέγας, ὅστις δὲν ἀφίνει τοὺς ἀνθρώπους αὐτοῦ νὰ χρειάζωνται τίποτε.” Παρόμοιον αἰσθητὸν κάμνει τὸν χωρικὸν τῆς Ἰσπανίας νὰ μὴν ὑποφέρῃ συμβουλὴν, καὶ ν' ἀποστρέφεται ὁποιοῦνδήποτε νεωτερισμὸν, ὅστις προσκρούει εἰς

τά αισθήματα, τὰς ἐξεις, ἢ τὴν πίστιν αὐτοῦ. Τοιοῦτος εἶναι ὁ χωρικός τῆς Καστέλλης· τοιοῦτος καὶ ὁ τῆς Ἀραγωνίας, ἀλλὰ μὲ πείσμα πλειότερον· τοιοῦτος καὶ ὁ τῆς Καταλωνίας, δραστηριώτερος ὅμως, καὶ πολὺ πλέον φιλέκδικος. Εἰς τὰς νοτίους ἐπαρχίας σὺνίζονται περισσότερα βαρβαρισμοῦ καὶ ἀγριότητος λείψανα, ἐξ αἰτίας, ἰσως, τοῦ μακροτέρου αὐτῶν ἀγῶνος μὲ τοὺς Μαυρουσίους, καὶ προσέτι τῆς Ἀφρικανῆς αὐτῶν γειτονείσεως.

Ἄτοπον, ἐπ' ἀληθείας, ἤθελεν εἶσθαι νὰ ζητήσῃ τις νὰ δώσῃ ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν χαρακτήρα εἰς τοὺς κατοίκους χώρας τόσον εὐμεγέθους, ὅσον ἡ Ἰσπανία. Ἰκανὴ διαφορὰ ὑπάρχει μεταξύ τοῦ εἰς τὰς βορεινὰς ἐπαρχίας διατρίβοντος παρὰ τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανὸν, καὶ τοῦ κατοικοῦ τῶν ἡλιακῶν παραλίων τῆς Μεσογείας· καὶ προσέτι μεταξύ τῶν δύο τούτων καὶ τοῦ εἰς τὴν μεγάλην, κεντρικὴν, καὶ ὑψηλὴν πεδιάδα τῆς Καστέλλης, Λεγιῶνος, καὶ Ἐστρεμαδούρας διατιτωμένου. Ταῦτας ἐμποροῦμεν νὰ λογιζώμεθα ὡς τὰς τρεῖς εὐμεγέθεις διαιρέσεις τῆς Ἰσπανίας.

Τῶν ἐργατῶν ὁ μισθὸς εἶναι ὀλιγώτερος εἰς τὰ βορεινὰ μέρη παρὰ εἰς τὴν Καστέλλην καὶ εἰς τὰς ἄλλας κεντρικὰς ἐπαρχίας, ὅπου ὁ πληθυσμὸς εἶναι ἀραιότερος, καὶ τὰ χωρία μακρότερον τὸ ἐν τοῦ ἄλλου. Ἡ τροφή τῶν ἐργατικῶν κλάσεων συνίσταται ἀπὸ ἄρτον, χοίρειον κρέας παζόν, κνήμες καὶ φασόλια, ἔλαιον, σκόρδα, λαχανικά, καὶ οἶνον. Σπανίως τρώγουν κωπὸν κρέας· τὸ δὲ ἀλμυρὸν ὄψαριον χρησιμεύει διὰ τὰς νησιτίμους ἡμέρας. Αἱ ἐνδύματα ἐξοδεύνται πολλὰ ὀλίγον, κάμνοντες τὸ ἐπανωφόριον αὐτῶν ἀπὸ προβατῶν, ἢ χοιρῶν τι μάλλινον ὕφασμα, τὸ ὁποῖον διαρκεῖ μίαν ὀλόκληρον ἀνθρωπίνην ἡμέραν. Τὸ Ἰσπανικὸν ψωμίον δὲν εἶναι ἀναίεθρον ὡς τὸ ἰδικόν μας, ἀλλὰ σφιγτὸν καὶ ὡσπὴν πίττα· ἔχει ὅμως καλλίστην γεῦσιν, διότι ὁ Ἰσπανικὸς σίτος εἶναι ἐξαιρετικὸν ποιότητος. Εἰς τὰς κεντρικὰς καὶ ἀρκτικὰς ἐπαρχίας, τὸ κρασίον εἶναι μὲν ποτὸν πάγκοινον, πλὴν καὶ γενικῶς ἀθλιέστατον· ἀλλ' εἰς τὸ νότιον τῆς Ἰσπανίας, ὅπου γίνονται οἶνοι καλοὶ, εἰς τὰς περιοχὰς Ξεῶν, Ρότας, Μαλάγας, Ἀλικάντης, ὁ κοινὸς λαὸς μόλις τὸ ἀπογεύονται.—ἡ τιμὴ του εἶναι ὑπέρογκος δι' αὐτοὺς. Εἰς τὴν Καταλωνίαν καὶ εἰς ἄλλας ἐπαρχίας παρὰ τὴν Μεσόγειον τὸ γεῦμα τετραμελοῦς οἰκογενείας συνίσταται κοινῶς ἀπὸ μικρὰν ποσότητα παστοῦ ὄψαριου, ἀπὸ ἄρτον καὶ ἔλαιον· τὸ δὲ δειπνὸν ἀπὸ ὀλίγα χόρτα. Οἱ Καταλωνιοὶ ὅμως ὑπεραγαποῦν οἶνον καὶ πνεύματα, ἀλλὰ σπανίως βλέπει τις Ἰσπανὸν μεθύσμενον, ἐπιτὸς μεταξύ

τοῦ ἀρχειωμένου ὄχλου τῶν πόλεων. Τὸ κάπνισμα ἐπικρατεῖ παντοῦ, πλὴν εἰς τρόπον οἰκονομικώτατον· καθεὶς φέρει μέσα εἰς τὸ πουργιόν του κομμάτιον καπνοῦ, ἐκ τοῦ ὁποῖου κόπτει ὀλίγον, τὸ θρύπτει μέσα εἰς τὴν παλάμην τῆς χειρὸς, τὸ περιτυλίττει εἰς χαρτίον, καὶ κατασκευάζει τὸ πολυπόθητον σιγάρον.

Εἰς τὴν Καστέλλην, ὅπου γεννᾶται κατεξαιρέτως ὁ σίτος, ἔχον οἱ κάτοικοι παράδοξον τινὰ πρὸς τὰ δένδρα ἀντιπάθειαν, διότι ἐλκύνει καὶ περισκεπάζει τὰ σιτοφάγα πτηνά. Ἡ Ἀφῆ, λέγει τις, πρὸ πολλοῦ παντελῶς ἐγύμνωσαν ἀπὸ δένδρα τὴν χώραν, ὅχι μόνον δὲν φροντίζεν νὰ τὰ ἀποκαταστήσωσιν, ἀλλὰ τρέφει τοιοῦτον βδελυγμὸν πρὸς αὐτὰ, ὥστε ζητοῦν νὰ τὰ ἐξολοθρεύσωσιν καὶ ἀπὸ τὰς πλευρὰς τῶν λεωφόρων, βλάπτοντες ὅσα μὲ ἰδίαν τῆς δαπάνης ἐφύτευσεν αὐτοῦ ἢ κυβερνήσεως. Διὰ τὴν πρόληψιν δὲ ταύτην παρετηρήθη ὅτι ἡ γῆ εἰς τὸ ἐνδοτικὸν τῆς Ἰσπανίας, πυρομένη ἀπὸ δυνατὸν ἥλιον, χωρὶς δένδρα νὰ μετριάξωσιν τὴν ἰσχὴν αὐτοῦ ἢ νὰ ἐλκύνωσιν ὑγρασίαν, ἔχασε βαθμιδὸν τοὺς ῥυακας καὶ τὰς πηγὰς τῆς, ἐκ τῶν ὁποίων τίποτε τώρα δὲν μένει παρὰ κενὰ φάραγγες, σημεῖον οὖν τὸν ποτὲ δρόμον τῶν ζωογόνων ὑδάτων. Ἀπὸ τὰ ὄρη τῆς Νέας Καστέλλης προμηθεύονται οἱ κάτοικοι τῶν πεδιάδων ἀνθρακας διὰ καύσιμον. Τίποτε δὲν ὑπάρχει ἐρημότερον τῆς περιχώρου τοῦ Μαδρίτου· οὔτε δάσος, οὔτε περιβόλιον, οὔτε θερινὸν οἶκον ἐμπορεῖ τις νὰ ἴδῃ. Οἱ ἀγροὶ εἰς τὴν Καστέλλην δὲν εἶναι περιφραγμένοι· ὁ σίτος ἀλωνίζεται καὶ ἀφίνεται εἰς τὴν ἀλωνα, ἕως νὰ τὸν ἐπάρωσιν οἱ κερδοσκόποι πραγματευταί, οἵτινες γενικῶς τὸν ἔχον προαγορασμένον. Οἱ γεωργοὶ, στερούμενοι χρημάτων, δὲν ἐμποροῦν νὰ κάμωσι βελτιώσεις εἰς τὰς γαίας των. Αἱ ἀγοραὶ ἀπέχον παραπολύ· καὶ μολοντί πολλάκις ὁ σίτος τιμᾶται διπλασίως εἰς τὴν Γαλιαιαν, Ἀστουριαν, καὶ ἄλλας ἐπαρχίας παραθαλασσίους, παρ' ὅσον τιμᾶται εἰς τὰς κεντρικὰς, μ' ὅλον τοῦτο ἢ δαπάνη τῆς μετακομιδῆς ἐπάνω εἰς τὰ νῶτα ἡμῶν, ἢ εἰς ἀμάξας συρμένους ὑπὸ βοῶν, ἀπορροφᾷ ὀλόκληρον τὸ κέρδος. Σχεδὸν τὸ ἕμισον τῶν προϊόντων ὑπάγει εἰς φόρους καὶ δεκάτας· ἀπὸ τὸ ἄλλο δὲ ἡμῖν πληροῦν ὁ γεωργὸς τὸν κύριον τῆς γῆς, καὶ διατηρεῖ τὴν οἰκογενεάν του.

Εἶπαμεν ὅτι μεταξύ τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν τῆς Ἰσπανίας ὑπάρχει ἰκανὴ διαφορὰ ὡς πρὸς τὴν γεωργικὴν. Εἰς τὴν Οὐαλεντιαν, Μουρσιαν, καὶ Γρανάταν, οἱ ἀγροὶ ποτίζονται κάλλιστα. Αὐτοῦ ἢ χώρα, κλίνοσα ἐκ τῶν ὀρέων πρὸς τὴν θάλασσαν, διαιρεῖται εἰς πολυάριθμα χωράφια·

ὑψόμενα τὸ ἐν ἐπάνωθεν τοῦ ἄλλου, ὡς αἱ βαθμίδες ἀμφιθεάτρου. Οἱ ῥυακας δὲ, καταβάνοντες ἀπὸ τὰ ὄρη, στρέφονται εἰς διώρυγας πολυπληθεῖς, ὥστε νὰ ποτίζωσιν τὸ ὅλον. Φυσικά, τὸ δικαίωμα τοῦ μεταχειρίζεσθαι τὰ ὕδατα ἐκάστου ῥυακος εἶναι ἀκριβῶς προσδιορισμένον· ὅταν δὲ φθάσῃ ὁ καιρὸς, οἱ ἀπολαυβάνοντες ὕδατος προνόμια ἐτοιμάζουσι μετ' ἐπιμελείας τοὺς ἀγρούς αὐτῶν, ἀνοίγουσι τοὺς ἀγωγούς των, γεμίζουσι τοὺς λάκκους, καὶ πλημμυρίζουσι ἅπαντα, ἕως καὶ τοὺς ἀμπελώνας καὶ ἐλαιῶνας. Ἐξ αἰτίας τοῦ συστήματος τούτου τὰ προϊόντα πολυπλασιάζονται θαυμασίως, καὶ ἡ γῆ ἐξακολουθεῖ γόνιμος καθ' ὅλον τὸ ἔτος. Αἱ συκαμνῆαι ἀποφυλλίζονται τρεῖς, καὶ τὸ τριφυλλίον θερίζεται ἐπτάκις ἢ καὶ δεκάκις· κίτρα κόπτονται συνεχῶς δύο ἢ τριῶν ὀκάδων, καὶ βότρες σταφυλῆς πέντε ὀκάδων· σίτος σπειρόμενος τὸν Νοέμβριον παρέχει τριάκοντα εἰς τὸ ἐν τὸν Ἰούνιον· κριθὴ τὸν Ὀκτώβριον δίδει εἴκοσι τὸν Μάιον· ὄρυζιον τὸν Ἀπρίλιον παρέχει τεσσαράκοντα τὸν Ὀκτώβριον, καὶ ἀραβόσιτος, δευτέραν φορὰν φυτευόμενος, δίδει ἑκατονταπλασίονα.

Εἰς τὴν ἄρκτον, αἱ ἐπαρχίαι τῆς Ναυάρρας καὶ Βισκαίας καλλιεργοῦνται τῶν λοιπῶν ὄλων ἐντελέστερα. Ἀπολαύουσι ἰδίαν αὐτῶν τοπικὴν κυβερνήσιν, καὶ προσδιορίζουσι τοὺς φόρους ἀναμεταξύ των. Πληρόντες εἰς τὸ βασιλικὸν ταμεῖον συμφωνημένην τινὰ ποσότητα, ἀπαλλάττονται πολυειδῶν μικρῶν δροσιμάτων, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπόκειται τὸ ἐπίλοιπον τῆς Ἰσπανίας. Καταγίνονται δὲ καὶ εἰς χειροτεχνήματα, ἐξαιρέτως τοῦ σιδήρου, καθότι ὑπάρχουν ἀνθρακος μεταλλεῖα εἰς τὸν τόπον αὐτῶν. Αἱ Βασκουικαὶ ἐπαρχίαι συγκροτοῦν εἶδος χωριστῆς βασιλείας, μὲ ἰδίους αὐτῶν νόμους καὶ γλῶσσαν.

Οἱ ὄρεινοί τῆς Γαλιαιας, εἰς τὸ δυτικὸν ἄκρον τῆς Εὐρώπης, ἐξοίγημένοι τρόπον τινὰ ἔξω εἰς τὸν θορυβώδη Ἀτλαντικὸν, ὅστις βρέχει τὴν τραχεῖαν αὐτῶν χώραν καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη, εἶναι πτωχοὶ, εἴρωστοι, καὶ καρτερικοὶ. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ἀκαρπὸν αὐτῶν χῶμα δὲν ἐμπορεῖ νὰ θρέψῃ παρὰ μέτριον πληθυσμὸν, καταφεύγουσι ἀνά χιλιάδας εἰς τὰς μεγαλοπόλεις, μάλιστα εἰς τὸ Μάδριτον καὶ τὴν Λισσαβῶνα, ὅπου ἐνασχολοῦνται ὡς ἀχθοφόροι καὶ ὑδροφόροι. Χαίρουσι δὲ γενικὴν ὑπόληψιν διὰ τιμιότητα, πολὺ διαφέροντες ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς τερπνῆς καὶ θεριῆς Οὐαλεντίας, οἵτινες ἔχον ὄνομα κακὸν εἰς τὴν Ἰσπανίαν. Οἱ Ἀστούριοι ὁμοιάζουσι ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα τοὺς γείτονας αὐτῶν Γαλικούς, εἶναι ὅμως ὁπωσθὺν πλέον ἐπιχειρηματίαι.

Εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἰσπανίαν συντροφία τις, mesta καλουμένη, καθυπερβολὴν ὀχληρὰ εἰς πολλοτάτους γεωργούς. Συγκροτοῦν δὲ αὐτὴν κτήτορες προβάτων, οἵτινες ἔχον τὸ δικαίωμα νὰ βόσκωσι τὰ ποιμνία των εἰς ὅλας τὰς νομάς τῆς Ἰσπανίας. Ὁ ἀριθμὸς τῶν προβάτων αὐτῶν συμποσοῦται εἰς περίπου πέντε ἑκατομμύρια· οἱ δ' ἐπίτροποι, βοσκοὶ, καὶ ἄλλοι των ὑπηρεταὶ ἀναβαίνουν εἰς περίπου πενήτην χιλιάδα. Ἐχον δὲ καὶ ἀξιωματικούς καὶ κριτάς, οἵτινες καταδυναστεύουσι μέγαν τὸν βοσκότοπον ἐναντιοῦνται εἰς τὰ νομιζόμενα δικαιώματα καὶ προνόμια των. Τὰ πρόβατα μεταναστεύουσι τὸ θέρος ἀπὸ τὰς πεδιάδας εἰς τὰ ὄρη, καὶ ὀπίσω πάλιν πρὸς τὸν χειμῶνος, διώκοντα τὰ ἄλλα ποιμνία ἔξω ἀπὸ τὰ λιβάδια των, καὶ προξενοῦντα πολλὴν βλάβην. Αὕτη εἶναι μία αἰτία, διὰ τὴν ὁποίαν εἶναι ἀπεριφρακτοὶ οἱ ἀγροὶ εἰς τὴν κεντρικὴν Ἰσπανίαν. Ἡ συντροφία δὲ μονοπωλεῖ καὶ τὸ μαλλίον, καθότι οἱ κατ' ἰδίαν ποιμένες καὶ κτήτορες προβάτων δὲν δύνανται νὰ συνειρηθῶσι μὲ τοιοῦτον ἰσχυρὸν καὶ πλούσιον σῶμα, τὸ ὁποῖον λογαριάζει μεταξύ τῶν μελῶν αὐτοῦ ἄνδρας εἰς ὑψηλὰς θέσεις, καὶ προεστῶτας τῆς ἐκκλησίας. Περὶ τῆς καταχρήσεως ταύτης γίνονται πρὸ πολλοῦ μεγάλα παράπονα ἀπὸ τοὺς Ἰσπανοὺς γεωργούς· εἶναι δὲ βέβαια ἐν τῶν πλέον παραδόξων μονοπωλιῶν, ὅσα ἐχαρίσθησαν ποτὲ εἰς ὅποιονδήποτε τόπον.

ΓΑΛΙΛΑΙΟΣ, ὁ βαθυνούστατος φιλόσοφος, ὅτε ἠρώτησεν αὐτὸν τὸ ἱερὸν Δικαστήριον περὶ τῆς πίστεως αὐτοῦ εἰς Ἰπέρτατον Ὄν, ἀπεκρίθη, δεικνύων ἄχυρον ἐπὶ τοῦ σανιδώματος τῆς φυλακῆς του, ὅτι ἀπὸ τὴν κατασκευὴν ἐκείνου μόνον ἤθελε συμπεράνειν ἀδιστακτικῶς τὴν ὑπαρξίν εἰδήμονος Ἀγμιουργοῦ.

ΑΔΥΝΑΤΟΝ νὰ μὴ γίνεταί ὁ καλὸς καλῆτερος, καὶ ὁ κακὸς χειρότερος· διότι ἡ ἀρετὴ, ἡ κακία, καὶ ὁ χρόνος εἶναι τρία πράγματα, τὰ ὁποῖα οὐδέποτε στέκουν.

Ἡ ΛΙΤΟΤΗΣ τρέφει καὶ δυναμόνει τὰ πολιτικὰ σώματα· δι' αὐτῆς αὐξάνουσι καὶ συντηροῦνται, ἕως νὰ διαφθαρώσιν ὑπὸ τῆς τρυφῆς, τοῦ φυσικοῦ αἰτίου τῆς παρακμῆς καὶ τοῦ ὀλέθρου των.

ΕἴΝ ἀγαθοποιῆς μετὰ πόνου, ὁ μὲν πόνος φεύγει, τὸ δὲ ἀγαθὸν μένει· εἴν κακοποιῆς μετὰ ἡδονῆς, ἡ μὲν ἡδονὴ φεύγει, τὸ δὲ κακὸν μένει. — ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥΣ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ζ'.

Διοικήσεις τοῦ σχολείου. Πειθαρχία.

ΟΙΟΙΟΙαν μέθοδον καὶ ἂν μεταχειρίζεται ὁ Δημοδιδάσκαλος, ἀλληλοδιδασκτικὴν ἢ ἄλλην, αἱ ἀρχαὶ, κατὰ τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ὀδηγῆται καὶ εἰς τὴν παράδοσιν καὶ εἰς τὴν διοίκησιν, μένουσιν ἀπαράλλακτοι. Παράγονται ἂν τὸ τὴν γνώσιν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Τὰς γενικὰς ὀδηγίας λοιπὸν, τὰς ὁποίας προβάλλω εἰς τὴν σειράν τῶν ἐπιστολῶν τούτων, τὰς προβάλλω ὄχι ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς ἀλληλοδιδασκτικούς διδασκάλους, ἀλλὰ εἰς ὅλους τοὺς ἐμπιστευμένους τὴν ἐκπαίδευσιν τῆς νεολαίας.

Αἱ γενικαὶ διατάξεις τοῦ σχολείου πρέπει νὰ ἔχωσι κύριον σκοπὸν, (α.) τὸ νὰ μὴ ἀναγκάζεται ὁ διδάσκαλος νὰ κάμνῃ πολλὰ πράγματα συγχρόνως, ἀλλὰ νὰ ἴηαι ἐλεύθερος νὰ τελειώῃ ὅλα διαδοχικῶς· ζ' (β') νὰ ἐνασχολῆται ἀδιακόπως ἕκαστος μαθητὴς εἰς τι σύμφωνον μὲ τὴν ἡλικίαν καὶ μὲ τὰς προόδους του, ὥστε νὰ μὴ μένῃ οὐδεμίαν στιγμήν ἀργός.—Τινὲς διδάσκαλοι καυχῶνται, ὅτι δύνανται νὰ προσέχωσι συγχρόνως εἰς πολλὰ πράγματα, καὶ θέλουσιν, ἐνῆ παραδίδουσιν γραμματικὴν, ἐνταυτῷ νὰ διορθώουσι κοινὸν ὄντιον, ἢ νὰ καταγίνονται εἰς ἄλλο τι ὅμοιον. Πολλὰ ὀλίγοι ὅμως, μὲ φαίνεται, ἐμποροῦν νὰ κάμνωσι τοῦτο μὲ ὠφέλειαν· διότι ὁ σκοπὸς τῆς παραδόσεως δὲν εἶναι μόνον νὰ βιβιωθῆ ὁ διδάσκαλος, ἀν οἱ μαθηταὶ ἐξεζηθισάν τι ἀπὸ τὸ βιβλίον ὀρθῶς, ἀλλὰ ζ' νὰ μεταδώσῃ ἰδέαν.— Ὅθεν δὲν πρέπει συγχρόνως νὰ ἐνασχολῆται εἰς ἄλλο, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ τὸν ἐμποδίσῃ ἀπὸ τοῦτον τὸν κύριον σκοπὸν. Ὡς πρὸς τὴν διοίκησιν τοῦ σχολείου συμβουλευτέ τὰς ἐφεξῆς.

Α'. Προσπαθεῖτε νὰ ἐκλύσετε τὴν ἀγάπην τῶν μαθητῶν σας. Χωρὶς αὐτὴν φανερόν ὅτι δὲν ἐμπορεῖτε νὰ ἔχετε εἰς αὐτοὺς τὴν ἀπαιτουμένην ἐπιφρόσιν, καὶ ἐπομένως θέλει πηγάξιν ὀλιγωτέρα ὠφελεία ἐκ τῶν κόπων σας. Ἀλλὰ, διὰ νὰ ἀποκτήσετε τὴν ἀγάπην τῶν μαθητῶν σας, πρέπει νὰ δείχνετε ὅτι τοὺς ἀγαπᾶτε εἰλικρινῶς. Ὁ διδάσκαλος, ὅστις ἐμβαίνει εἰς τὸ σχολεῖον ὡς στρατηγὸς μεταξὺ ὑπόπτων ἀνταρσίας, δὲν δύναται νὰ ἐπιτύχῃ. Ἡ ὑποψία αὕτη θέλει γεννήσειν ἐναντιώσιν, καὶ οἱ μαθηταὶ θέλουσιν γίνεσθαι κακοὶ, καὶ ἂν δὲν ἦσαν τοιοῦτοι πρότερον. Μὴ τοὺς ἀδικεῖτε λοιπὸν. Οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν ἀναμφιβόλως ἀγαποῦν τὴν εὐταξίαν, δηλαδὴ εὐχαριστοῦνται περισσότερον ὅταν τὸ σχολεῖον φυλάττεται εὐτακτῶν, ἂν καὶ περιορίζονται ὀλίγον οἱ ἴδιοι, παρὰ ὅταν ὅλοι ἦναι ἐλεύθεροι νὰ κάμνωσιν

ὅπως θέλουσιν, καὶ τὸ σχολεῖον καταστῆ εἰς ἀταξίαν καὶ σύγχυσιν. Ἐάν τρέφετε πρὸς αὐτοὺς αἰσθήματα εἰλικρινοῦς εὐνοίας καὶ ἀγάπης, καὶ δείχνετε τὰ αἰσθήματα ταῦτα εἰς τὴν διαγωγὴν σας, δὲν ἀμφισβῶνω ὅτι θέσετε εὐρεῖν τοὺς περισσότερους, καὶ σχεδὸν ὅλους, τοὺς μαθητὰς σας εὐγνώμονας, καὶ τρέφοντας ἀμοιβαῖα αἰσθήματα. Ὅταν οἱ μαθηταὶ, ἀντὶ νὰ ἀγαπῶσι, μισοῦν τοὺς διδασκάλους των, τὰ βιβλία των, τὸ σχολεῖον, καὶ αὐτὴν τὴν μάθησιν, πταίουν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ διδάσκαλοι. Δὲν μισοῦν διοικήσιν δικαίαν, σταθεράν, καὶ εὐνοϊκὴν, ἀλλὰ δυσχεροῦνται ἀπὸ τὸν ἄγροικον, σκληρὸν, ἢ ἄδικον τρόπον τοῦ διδασκάλου. Δείξετέ τους ἐμπράκτως ὅτι τοὺς ἀγαπᾶτε, καὶ μὴ ἀμφισβῶλετε ὅτι καὶ αὐτοὶ θέλουσιν ὡς ἀγαπᾶν. Δὲν ἀρκεῖ ὅμως διὰ τοῦτο νὰ τοὺς λέγετε πόσον τοὺς ἀγαπᾶτε, καὶ πόσον ἐπιθυμεῖτε τὴν πρόδοσιν των. Πρέπει νὰ τὸ ἀποδείξετε ἀνοῦμενοι τὴν ἰδικὴν σας ἀρεσὴν διὰ τὴν ὠφέλειαν αὐτῶν.

Β'. Διὰ νὰ ἐμπορῆτε νὰ διοικῆτε τὸ σχολεῖόν σας, πρέπει νὰ διοικῆτε πρῶτον τὸν ἑαυτὸν σας. Ἐννοῶ ἰδίως νὰ φυλάττετε σεμνότητα, νὰ ἀποφεύγετε τὴν ὀργὴν, ἐξαιρέτως νὰ μὴ παιδεύετε ποτὲ μὲ ὀργήν. Εἶναι προσέτι καιρὸν ὠφελιμώτατος, νὰ μὴ ὑψόνετε ποτὲ τὴν φωνὴν ὑπερ τὸν συνειδημένον τόνον. Μὴ ἐμβαίνετε εἰς ὀμιλίαν διεξοδικὰς μὲ τοὺς ἐπισκεπτομένους τὸ σχολεῖον. Ἐκπληροῦτε πᾶν ὅ,τι νομοθετεῖτε καὶ πᾶν ὅ,τι ὑπόσχεσθε, καὶ φυλάττετε τὰς διωρισμένας ὥρας μ' ὄλην τὴν δυνατὴν ἀκρίβειαν.

Γενικῶς, ὅσα ἐλαττώματα ἐπιθυμεῖτε νὰ διορθώσετε εἰς τοὺς μαθητὰς σας, καταβάλλετε πᾶσαν ἐπιμέλειαν νὰ τὰ ἀποφεύγετε σεῖς πρῶτοι. Τὸ παράδειγμα ἰσχύει πολὺ μᾶλλον ἀπὸ τὴν παραγγελίαν. Τοῦτο δὲ ἀληθεύει ἐξαιρέτως εἰς σχολεῖον. Τινὲς, διδάσκαλοι ὀνομαζόμενοι, ὄντες δὲ τύραννοι, παιδεύουν τοὺς μαθητὰς των εἰς περιστάσεις, ὅπου, ἂν ἐξέταζαν κατὰ βάθος, προσεκτικῶς καὶ φιλοδικαίως, ἤθελαν εὐρεῖν ὅτι πταίουν οἱ ἴδιοι.—Φ. Α. Ε.

Το μέγα τοῦ Ὀμήρου ποίημα δὲν εἶναι εἰμὴ ἱστορία αἵματος, καὶ διάδημα αἵματοχαροῦς Ἀχιλλέως· ὅθεν καὶ προσκεφάλαιον αἵματοχυρίας ἐπιστεύθη ἀπὸ τὸν υἱὸν τοῦ Φιλίππου ζ' μαθητὴν τοῦ Ἀριστοτέλους, ἀπὸ τὸν Ἀλέξανδρον.—Π. ΣΟΦΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ.

ΚΑΚΟΗΘΕΙΑΙ τινὲς κρατοῦν ῥομφαίαν εἰς τὴν χεῖρα, καὶ θανατοῦν τὸν ἄνθρωπον πρὶν τοῦ καιροῦ του.

ΤΟ ΣΤΑΦΥΛΙΟΝ ΤΟΥ ΕΣΚΩΛ.

ΕΝΩ εὐρίσκοντο οἱ Ἰσραηλίται στρατοπεδευμένοι εἰς τὴν ἐρημον τοῦ Φαράν, ἐλάλησεν ὁ Κύριος εἰς τὸν Μωϋσῆν, λέγων·

ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ.

Ἀπόσειλον σεαυτῷ ἄνδρας, ζ' κατασκεπασθώσαν τὴν γῆν τῶν Χανααίων, ἢ ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εἰς κατάσχεσιν· ἄνδρα ἕνα κατὰ φυλὴν, κατὰ δῆμους πατριῶν αὐτῶν, ἀποστελεῖς αὐτοὺς, πάντα ἀρχηγὸν ἐξ αὐτῶν. Καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς Μωϋσῆς ἐκ τῆς ἐρήμου Φαράν διὰ φωνῆς Κυρίου, ζ' εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀναβῆτε ταύτη τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀναβήσεσθε εἰς τὸ ὄρος, καὶ ὤψεσθε τὴν γῆν τίς ἐστι, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐγκαθήμενον ἐπ' αὐτῆς, εἰ ἰσχυρός ἐστιν ἢ ἀσθενής, ἢ ὀλίγοι εἰσὶν ἢ πολλοί· καὶ τίς ἡ γῆ, εἰς ἣν οὗτοι ἐγκάθηνται ἐπ' αὐτῆς, ἢ καλὴ ἐστιν ἢ πονηρά· καὶ τίνας αἱ πόλεις, αἷ οὗτοι κατοικοῦσιν ἐν αὐταῖς, εἰ ἐν τειχίῃσιν ἢ ἐν ἀτειχίστοις· καὶ τίς ἡ γῆ, ἢ πῶον ἢ παρειμένη· εἰ ἐστιν ἐν αὐτῇ δένδρα ἢ οὐ· καὶ προσκαρτερήσαντες λήψεσθε ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς. Καὶ αἱ ἡμέραι ἡμέραι ἕαρος, πρὸδρομοὶ σταφυλῆς. Καὶ ἀναβάντες κατεσκέψαντο τὴν γῆν· καὶ ἦλθον εἰς φάραγγος βότρου, καὶ κατεσκέψαντο αὐτήν· καὶ ἔκοσαν ἐκεῖθεν κλῆμα καὶ βότρου σταφυλῆς ἕνα ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἦσαν αὐτῶν ἐπ' ἀναφορεῦσι, καὶ ἀπὸ τῶν ῥοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν συκῶν. Καὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ἐπωνόμασαν Φάραγγος βότρου, διὰ τὸν βότρου, ὃν ἔκοσαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ.

Πάντ' ἐστὶν ἐξευρεῖν, ἐάν μὴ τὸν πόνον φέρῃ τις, ὡς πρῶτερον τοῖς ζητουμένοις.

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚ ΤΟΥ ΕΒΡΑΙΚΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ.

Στείλει ἄνδρας διὰ νὰ κατασκοπεύσωσιν τὴν γῆν Χαναάν, τὴν ὁποίαν ἐγὼ δίδω εἰς τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ· ἀπὸ πᾶσαν φυλὴν τῶν πατέρων αὐτῶν θέσετε ζεῖλαι ἕνα ἄνδρα, ἕκαστον ἐξ αὐτῶν ἀρχηγόν. Καὶ διὰ προσταγῆς τοῦ Κυρίου ἐστειλεν αὐτοὺς ὁ Μωϋσῆς ἀπὸ τὴν ἐρημον τοῦ Φαράν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἀναβῆτε ἀπὸ τὸ μέρος τοῦτο τῆς μεσημβρίας, καὶ ἀναβῆτε εἰς τὸ ὄρος· καὶ θεωρήσετε τὴν γῆν ποία εἶναι, καὶ τὸν λαὸν ὁ ὁποῖος κατοικεῖ εἰς αὐτήν, ἐάν ἴηαι δυνατὸς ἢ ἀδύνατος, ὀλίγοι ἢ πολλοί· καὶ ὁποία εἶναι ἡ γῆ, εἰς τὴν ὁποίαν οὗτοι κατοικοῦν, ἐάν ἴηαι καλὴ ἢ κακὴ· καὶ ὁποία εἶναι αἱ πόλεις, τὰς ὁποίας οὗτοι κατοικοῦν, ἀτειχίστοι ἢ περιτειχισμένοι· καὶ ὁποία εἶναι ἡ γῆ, παχέα ἢ λεπτή, ἐάν ἴηαι εἰς αὐτὴν δένδρα ἢ ὄχι· καὶ ἔχετε θάρρος, καὶ φέρετε ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς. Αἱ δὲ ἡμέραι ἦσαν αἱ ἡμέραι τῶν πρῶτων σταφυλίων. Καὶ ἀναβάντες ἐξέτασαν τὴν γῆν· καὶ ἦλθαν εἰς τὴν φάραγγα τοῦ Ἐσκόλ, καὶ ἔκοσαν ἀπὸ ἐκεῖ κλῆμα ἀμπέλου μὲ ἐν σταφύλιον, καὶ εἰσέκοσαν αὐτὸ δύο ἐπάνω εἰς ξύλον· ἔφεραν καὶ ῥόδια καὶ σῖκα. Ὁ τόπος ὀνομάσθη φάραγγος Ἐσκόλ, διὰ τὸ σταφυλίον, τὸ ὁποῖον ἀπ' ἐκεῖ ἔκοσαν οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ.

Κἂν ὁὐδὲν ἢ τις, οὐδὲν ἦσται, θέσπισσα. Ἀνθρώπος οὕτως ἐστίν, ἐάν ἀνθρώπος ἦ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑΝ.

ΕΙΣ τὸ νότιον μέρος τῆς Ἰταλίας ἐπικρατεῖ ἀδιαφορία μεγίστη πρὸς τὰ τῆς ἐκπαιδύσεως, καὶ σκότος περισσόν, — ἀποτελέσματα φυσικὰ δεσποτικῆς κυβερνήσεως. Ἡ πρωτεύουσα, Νεάπολις, εὐρίσκεται μὲν εἰς στάσιν καλλίτεραν παρὰ τὰ πλείοτερα τῶν λοιπῶν μερῶν τοῦ βασιλείου, μ' ὅλον τούτο καὶ αὐτὴ ἀπέχει πολὺ τοῦ δέοντος. Διὰ τοὺς ἄρθενας περιέχει στοιχειώδη σχολεῖα 29, περιλαμβάνοντα, τὸ 1831, 1636 μαθητὰς, ἢ 57 εἰς ἕκαστον σχολεῖον. Παραδίδονται δὲ ἀνάγνωσιν, γραφὴν, ἀριθμητικὴν, κατήχησιν, χρηστοθήριον, καὶ γραμματικὴν. Εἰς τὰ πλείοτερα ἐξ αὐτῶν ὑπάρχει ἕνας μόνον διδάσκαλος· εἰς τινὰ δὲ, ἢ ἀριθμητικὴ καὶ ἢ θρησκεία παραδίδονται ὑπ' ἄλλων διδασκάλων. Ἄπο μόνον παρεδέχθησαν τὸ ἀλληλοδιδασκτικὸν σύστημα· καὶ τούτο δὲ εἰσῆχθη τὸν καιρὸν τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως. Στοιχειώδη σχολεῖα τῶν κορασίων εὐρίσκονται 23, συχναζόμενα ὑπὸ περίπου 2,000 μαθητῶν, ἢ 86 κατὰ μέσον ὄρον εἰς ἕκαστον σχολεῖον. Διδάσκονται δὲ ἀνάγνωσιν, γραφὴν, νοερὰν ἀριθμητικὴν, καὶ τὴν κατήχησιν, μὲ τὰ συνήθη ἐργόχειρα. Ἐκαστον σχολεῖον διδάσκεται ὑπὸ μιᾶς διδασκαλίας, καὶ γενικῶς μιᾶς ὑποδιδασκαλίας. Ἀλληλοδιδασκαλίαν δὲ μεταχειρίζονται.

Εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα βασιλεύει μεγάλη ἀταξία· οἱ γονεῖς δὲν ὑποχρεῖνται νὰ στέλλωσι τὰ παιδιά των τακτικῶς, καὶ πολλάκις τὸ ἀμελεῖσιν. Εἰς τὰς ἀπουσίας ταύτας ἀνάγκη νὰ προσθέσωμεν τὰς πολυπληθεῖς ἐορτάς, αἵτινες περιλαμβάνουν ὀλόκληρον τὸν μῆνα τοῦ Ὀκτωβρίου — τὴν γενέθλιον ἡμέραν ἐκάστου μέλους τῆς πολυαριθμῆς βασιλικῆς οἰκογενείας — τὴν πέμπτην ἐκάστης ἑβδομάδος — δεκατέσσαρας ἐκκλησιαστικὰς ἐορτάς — τὴν ὑστέραν ἑβδομάδα τῆς κρεωφαγίας — ἢ μίαν ἑβδομάδα τὸ Πάσχα, μίαν τὴν Πεντηκοστήν, καὶ ἄλλην μίαν τὰ Χριστοῦ γεννα. Ἐκ τούτων ἔπεται ὅτι πολλὰ παιδιά, μετὰ πολυχρόνιον εἰς τὸ σχολεῖον διατριβὴν, ἐξέρχονται αὐτοῦ ἀνίκανα εἴτε νὰ ἀναγινώσκωσιν εἴτε νὰ γράφωσιν ὀρθῶς. Οἱ γονεῖς ἀφίνου τὸ τέκνον εἰς τὸ σχολεῖον ἐφ' ὅσον εἶναι ὀχληρότερον, τὸ ἐπαίρουν δὲ εὐθύς ὅταν ἐμπορῇ ὀπωσθήποτε νὰ κερδήσῃ τί. Πρὸς διασῆρσιν τῶν σχολείων τούτων συνεισφέρει ἡ πόλις 16,000 Λουκάτα. Ὑπάρχουν, πρὸς τούτοις, τὰ σχολεῖα τῆς εὐμεγέθους οἰκοδομῆς, καλουμένης Reclusorio, ἢτοι Βασιλικὸν Ἐλεημονητικὸν Κατάστημα, ὅπου ὄρφανὰ καὶ νόθα ἢ οἱ πένητες πάσης ἡλικίας καὶ ἀμφοτέρων τῶν γενῶν εἰσέρχονται διὰ νὰ διδασχῶσιν ὠφέλιμον τι ἐπιτή-

δευμα, καὶ περὶ τὰ 1,000 τέκνα ἀπολαμβάνουσι στοιχειώδη διδασκαλίαν. Εἰς τὸ σχολεῖον μένουσιν ἕως τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος, ἔπειτα μανθάνουσι τὴν τέχνην τινὰ, καὶ ἀπολύονται δεκαεξ ἑτῶν ἡλικίας.

Ὑπάρχουν δὲ εἰς τὴν Νεάπολιν καὶ τρία κορασίων σχολεῖα, ὑπὸ τὴν ἐξαιρέτην διεύθυνσιν τῆς χήρας βασιλίσσης, ὅπου αἱ μαθητρίαι ὄχι μόνον διδάσκονται, ἀλλὰ καὶ κατοικοῦν. Ἐν χρησιμεύει ἀποκλειστικῶς διὰ τὰς τῶν εὐγενῶν θυγατέρας, περιέχει δὲ 100. Ἄπο ἄλλα δέχονται τὰ τέκνα σεβασμίων οἰκογενειῶν μὲ τιμὴν μετρίαν. Ἡ τῶν μαθημάτων σειρά φθάνει μέχρι τοῦ δέκατου τετάρτου ἔτους, περιλαμβάνουσα τὴν Ἰταλικὴν καὶ Γαλλικὴν διάλεκτον, γεωγραφίαν, ἰσορίαν, θρησκείαν, ἢ ἀριθμητικὴν, καθόσον κρίνεται ἀναγκαῖα διὰ τὰς γυναῖκας· ἐργόχειρα, μουσικὴν, ἰχνογραφίαν, ζωγραφικὴν, καὶ χορὸν. Ἡ χήρα βασιλίσς ἐπισκέπτεται συνεχῶς τὰ καταστήματα ταῦτα, παρευρίσκειται εἰς τὰς ἐτησίους ἐξετάσεις, καὶ διανέμει τὰ βραβεῖα μὲ τὰς ἰδίας αὐτῆς χεῖρας. Διδάσκουσι προσέτι τὰς κόρας αἱ μοναχαὶ διαφόρων εἰς τὴν πόλιν μοναστηρίων. Ἐκ τούτων ἐπισημότερον εἶναι τὸ λεγόμενον, Μονὴ τῆς Μαρίας, Βασιλίσσης τῶν οὐρανῶν, εἰς τὸ ὁποῖον κατοικοῦν περὶ τὰ 100 κοράσια, ἢ ὅπου συνέρχονται πᾶσαν ἡμέραν ἄλλα 200. Μαθήματα κυριώτερα εἰς τὰς μονὰς εἶναι οἱ στοιχειώδεις κλάδοι, καὶ ἐργόχειρα.

Τὸ μέγα τῆς ἐκπαιδύσεως ἐμπόδιον εἰς τὴν Νεάπολιν εἶναι ἡ ἔλλειψις ἀρμοδίων βιβλίων. Τα εἰσαγωγικὰ ἀναγνωστικά εἶναι θαυμασίως ἀνάρμοστα. Μόλις μανθάνει ὁ παῖς τὸ ἀλφάβητον, καὶ ἀπαιτεῖται νὰ ἀναγινώσκῃ εἰς εὐχολογία, περιέχοντα λέξεις εἰς αὐτὸν ἀκατανοήτους. Βάλλονται ἀκολούθως νὰ ἐκστηθῶσιν κατηχήσεις ἐξίσου ἀκαταλήπτους, καὶ ἡθικὸν τι σύγγραμμα κατ' ἐρωταποκρίσιν, μὲ Ἰταλικὴν τινὰ γραμματικὴν τοῦ αὐτοῦ εἶδους. Ἄλλα στοιχειώδη βιβλία δὲν ὑπάρχουν, βιβλία δὲ ἀναγνώσεως διὰ τὴν νεολαίαν λείπουν ὀλότελα. Αἱ ὑψηλότεραι τάξεις ἀνάγκη νὰ τὰ μεταφέρωσιν ἀπὸ τὸ βόρειον τῆς Ἰταλίας, καὶ νὰ πληρῶσιν δασμὸν ἐν τέταρτον τοῦ Διστήλου δι' ἕκαστον τόμον εἰς ὄγδον. Λέγεται ὅτι εἰς μόνον βιβλιοπώλης ἐπεχείρησε νὰ τυπώσῃ βιβλία παιδαγωγικά.

Ἐὰν λογαριάσωμεν τοὺς μαθητευομένους εἰς τὰ ἰδιαιτέρα σχολεῖα καὶ εἰς τὰ μοναστήρια ὡς 1,400, θέλομεν εἶναι εἰς τὴν βασιλευσάν Νεάπολιν 6,000 τέκνα ὑπὸ διδασκαλίαν, ἢ γινουσι μόνον εἰς 60 τῶν κατοίκων, ἢ 1 εἰς 15 τῶν μη δεκαπενταετῶν! Ἐὰν δὲ εἰς τὰς πρωτεύουσας

ἦναι τοιαύτη τῆς παιδείας ἢ κατάστασις, ὅποια πρέπει νὰ ἦναι εἰς τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία, ὅπου λείπουν ὀλοτελῶς τοιαῦτα καταστήματα δημοσίου καὶ μερικῆς μεγαλοδωρίας!

Εἰς τὸ βόρειον τῆς Ἰταλίας, ἐκ τοῦ ἐναντίου, χαίρει τις βλέπων ὅτι τὰ τῆς παιδείας προβαίνουν ταχέως εἰς τὸ καλλίτερον. Ἡ ἐπικρατοῦσα εἰς τὴν Γερμανίαν φιλομάθεια ἢ ἡ καλοκάγαθία τῆς μακαρίτης τῆς Ἀυστρίας ἀντοκράτορος παρεκίνησαν τοὺς Ἀυστριακοὺς ἀντιβασιλεῖς καὶ τὸν μέγαν Δούκα τῆς Τοσκάνας, ὅστις συνέχευται μὲ τὴν αὐτὴν τῆς Βιέννης, νὰ θεωρῶσι τοῦ λαοῦ τὴν ἐκπαιδύσιν μὲ πολὺ περισσοτέραν ἐλευθεριότητα καὶ κλίσιν παρὰ τῶν λοιπῶν μερῶν τῆς Ἰταλίας οἱ κυρίαρχοι. Ὄθεν εἰς τὴν Δομβαρδίαν καὶ Τοσκάναν ἐσοστήθησαν ἀλληλοδιδασκτικὰ καὶ νηπιακὰ σχολεῖα, τὰ ὅποια ἐξακολουθοῦν νὰ ἀκμάζωσι καὶ νὰ ἐκλύωσι τὴν εὐνοίαν τῶν κατοίκων ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον. Μᾶς χαροποιεῖ δὲ ὅτι οἱ μὲ τὸσον ἀγαθὴν ἐμβασιν συστήσαντες νηπιακὰ σχολεῖα εἰς τὸν βορρᾶν, ἐπέτυχαν νὰ συστήσωσιν ἐν καὶ εἰς τὴν Ρώμην, μὲ τὴν ἐγκρίσιν τῆς κυβερνήσεως. Καὶ οἱ Διαμαρτυρόμενοι δὲ τεχνῖται, ἐκ τῶν ὁποίων ἱκανοὶ διατρέβουν εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν, ἐπροβλέφθησαν ἀπὸ σχολεῖον διὰ τὰ τέκνα των, εἰς τὸ ὁποῖον θέλουσι εἰσθαι ἐλεύθερα τῶν ἀπαλῶν, καὶ ὑποσχέσεων, καὶ μικρῶν καταδιωγμῶν, τὰ ὅποια μετεχειρίζοντο κατ' αὐτῶν οἱ Λατῖνοι, χάριν προσηλυτισμοῦ, ὅταν ἐπέλλοντο εἰς τὰ κοινὰ τῆς πόλεως σχολεῖα. Ὡς πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ὁμως μᾶς ἐνθαρρύνει μάλιστα τὸ πρὸ μικροῦ συστηθὲν· Ἡμερολόγιον Ἐκπαιδύσεως· εἰς τὸ βόρειον τῆς Ἰταλίας, ἐκδιδόμενον ὑπὸ ἱερέως Λατίνου, καὶ ἱκανοὺς ἔχον συνδρομητὰς. Συγγράφεται μὲ διάθεσιν ἐξαιρέτην, καὶ μὲ πολλὴν δύναμιν, ὡς καὶ ἐλευθεριότητα· ἢ, ἂν δὲν ἐμποδισθῇ, θέλει χρησιμεύσειν τὰ μέγιστα τὸσον εἰς τὰς οἰκογενείας, ὅσον εἰς τὰ σχολεῖα τῆς χώρας αὐτῆς.

ΦΙΛΟΜΑΘΕΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.—Ἡ Ἑλλάς τῶντι ἠγάπησε πάντοτε καὶ ἐτίμησε τὴν σοφίαν καὶ δημοσίαν καὶ ἀτομικῶς. Εἰς τὴν Ρώμην ἦσαν ναοὶ τῆς τύχης, ἀλλ' εἰς τὴν Ἑλλάδα τῆς σοφίας καὶ τῶν μουσῶν. Πτωχεῖα δὲ, καὶ περιφρόνησις, καὶ ἀμάθεια, καὶ προλήψεις, καὶ δεισιδαιμονία, δὲν ἠδυνήθησαν, τοσοῦτους αἰῶνας συναγωνιζόμενοι, νὰ ἐξαλείψωσι τὸ προγονικὸν τοῦτο καὶ ἐμφυτον αἰσθημα τῆς φιλομαθείας, οὐδ' ἔλειψαν ποτὲ, ὡς εἰς τὰ ἄλλα ἔθνη, νὰ ἐκλάμπωσι σπινθήρες ἐκ τοῦ σκότους. —ΒΑΜΒΑΣ.

ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.— Παντοῦ καὶ πάντοτε, λέγει ὁ Ἀγγλαμερικανὸς περιηγητῆς Λευάρδος, ἦναι τὰς γυναῖκας πολιτικὰς, φιλόφρονες, φιλανθρώπους. Εἰς γυναῖκα, εἴτε πολιτισμένην εἴτε ἀγρίαν, δὲν ἐδιεύθυνα ποτὲ εὐπρεπεῖς καὶ φιλικὸς λόγους, χωρὶς νὰ λάβω εὐπρεπῆ καὶ φιλικὴν ἀπόκρισιν. Τοὺς ἄνδρας ἦναι πολλάκις πολὺ διαφόρους. Ὅπου καὶ ἂν ἐπεριπλανήθην, εἰς τὰς ἀκάρπους πεδιάδας τῆς ἀφιλοξένου Λανίας, εἰς τὴν φιλάρετον Σβεκιάν, εἰς τὴν παγωμένην Λαπονίαν, τὴν ἀγροικὸν Φιννίαν, τὴν ἀχαρακτήριστον Ρωσσίαν, καὶ τὰς ἐκτεταμένους περιοχὰς τοῦ νομαδικοῦ Ταρτάρου, παντοῦ, πεινασμένον, διψασμένον, ψυχρὸν, ὑγρὸν, ἢ ἀσθενί, μ' ἐπεριπλήθησαν φιλοφρονέστατα αἱ γυναῖκες. Ἐγίνοντο δὲ τὸσον εὐμενῶς καὶ προθύμως αἱ πράξεις αὐταί, ὅστε πᾶν ὅ,τι μ' ἐδίδαν καὶ πᾶν ὅ,τι μ' ἔκαμναν εἶχε διπλὴν τὴν χάριν.

Εἰς τὸ θέατρον τοῦ Ὀρθῶς, συνηθροίζοντο τὰ κτήνη ὅλα καὶ πτηνὰ, καὶ, λησμονοῦντα καθὲν τὴν ἰδίαν αὐτοῦ δρεξίν, ἄλλα τῆς ἀρπαγῆς, ἄλλα τοῦ κυνηγίου, καὶ ἄλλα τῆς μάχης, ἔστεκαν εἰρηνικῶς ὅλα ὁμοῦ, ἀκροαζόμενα τοὺς σκοποὺς τῆς κιδάρας· ὁ ἦχος τῆς ὁποίας μόλις ἔπαυεν, ἢ κατεπνίγετο ἀπὸ τρανώτερον τινὰ θόρυβον, καὶ καθὲν κτήνος ἐπανήρχετο εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ φύσιν. Τὸ θέατρον αὐτὸ προσφρῶς εἰκόνιζε τὴν φύσιν καὶ κατάστασιν τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες γέμουν ἀγρίων, ἀκαταδαμάστων ἐπιθυμιῶν κέρδους, ἠδονῆς, ἢ ἐκδικήσεως· καὶ καθ' ὅσον μὲν δίδουν ἀκρόασιν εἰς τοὺς νόμους καὶ τὴν θρησκείαν, καὶ ἠδέως πως μαλάσσονται ἀπὸ τὴν εὐγλωττίαν καὶ πειθῶ τῶν βιβλίων, τῶν διδασκῶν, καὶ τῶν δημηγοριῶν, κατὰ τοσοῦτον διατηρεῖται ἡ εὐταξία καὶ εἰρήνη τῆς κοινῆς· ἀλλ' ἐὰν παύσωσι τὰ ὄργανα ταῦτα, ἢ ἐὰν στάσις καὶ θόρυβος τὰ κάμωσι πλέον νὰ μὴ ἀκούωνται, τὰ πάντα καταπτύονται εἰς ἀναρχίαν καὶ πολλὴν σύγχυσιν. —ΒΑΚΩΝ.

ΓΙΝΕΣΘΕ ΔΕ ΠΟΙΗΤΑΙ ΛΟΓΟΥ.—Πτωχὴ τις γυνὴ ἤκουσε μίαν διδασκῆν, εἰς τὴν ὁποίαν παριστάνετο πόσον μέγα ἔγκλημα εἶναι νὰ μεταχειρίζεται τις ἀδίκῃ ζύγια ἢ μέτρα· κατενύχθη δὲ πολὺ. Τὴν ἐπαύριον, περιερχόμενος τοῦ ἀκροατῆς του ὁ ἱεροκλήρουξ, ἐπεσκέφθη καὶ τὴν γυναῖκα· μετὰ τὴν πολλῶν ἄλλων τὴν ἠρώτησε καὶ τί ἐνθυμείτο ἐκ τῆς ὁμιλίας του. Ἐπίπεσε, κύριε, ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ, διότι ἔχω μνημονικὸν ἀθλιότατον· ἐν μόνον πρᾶγμα δὲν ἐλησμόνησα· ἐνθυμήθη νὰ κάσω τὸ κοιλὸν μου.

ΤΟ ΜΟΝΟΝ ΚΑΤΑΦΤΙΟΝ ΤΩΝ ΤΕΘΛΙΜΜΕΝΩΝ.

ΑΔΗΘΗΣ και μόνιμος εὐτυχία εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἀδύνατον εἶναι νὰ εὐρεθῇ. Κλαίει ὁ ἄνθρωπος, εὐθὺς ἀφοῦ ἐξέλθῃ ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, μαντευόμενος, τρόπον τινά, τὰ κακά, ὅσα τὸν προσμένουσιν εἰς τοῦ βίου τούτου τὸ στάδιον· καὶ ὅση μακρότερον ὑπάγει προχωρῶν εἰς τὴν ζωὴν, τοσῶν χαλεπότερον αἰσθάνεται τὸ βαρος τῶν θλίψεων τῆς ζωῆς. Κάμμία ἡλικία, κάμμία ἐπαγγελία, κάμμία καρδιά δὲν μένει ἀγευστός τοῦ πικροῦ ποτηρίου τῆς λύπης· πολλοὶ δὲ πολλάκις ἔρχονται τρυγίας τὸ ἐξεκένωσαν. Μέγας καὶ μικρός, ἐφ' ὅσον ἀναπνέει, πολλάκις ἐκπνέει βαθεῖς στεναγμούς. Καὶ ὁ πατὴρ εἰς τοὺς κόλλους τῆς ἰδίας οἰκογενείας, ἢ ἡ σύζυγος εἰς τοῦ συμβίου καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς τὰς ἀγκάλας, καὶ ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τὸν ἀδαμάντινον στέφανον τῶν φροντίδων, καὶ ὁ στρατιώτης εἰς τῶν κινδύνων τοὺς λεγεῶνας, καὶ ὁ σοφὸς εἰς τὴν ἀλγεινὴν καὶ πολύπονον κτῆσιν τῶν γνώσεων καὶ μελέτην, καὶ ὁ πραγματευτὴς εἰς τῶν στοιχείων τοὺς διωγμούς, καὶ ὁ τεχνίτης εἰς τοὺς σιδηροὺς τῆς ἐργασίας του κόπους, ἢ ὁ γεωργὸς εἰς τοὺς ἰδρωτάς καὶ τὰ δάκρυα, διὰ τῶν ὁποίων ποτίζει τὸν ἀχάριστον αὐτοῦ χωράφιον, καὶ πᾶς ἄνθρωπος εἰς πᾶσαν ἐπαγγελίαν ἔχει συντρόφους ἀχωρίστους τὰς θλίψεις καὶ τὰς πικρίας. Ἀφώσπια, ἀδοξία, πενία, φόβοι, ἐπιθυμίας, πόλεμοι, θάνατοι, φιλοτιμοῦνται νὰ εὐκαιρῶνσι κατὰ τῶν ἀνθρώπων τὰς αἰτίαι· ποτε πλήρεις φανέρας τῶν φαρμακερῶν βελῶν τῆς κοσμητικῆς ἀθλιότητος. Ποταμὸς κλαυθμῶνος ἤθελεν ἐπὶ γῆς διαρρέουσαι, ἂν ἠδύνατο κἀνεῖς, ὡς θρηνηδὴς μελισσα, νὰ συνάξῃ εἰς ἓν τοὺς σταλαγμοὺς τῶν δακρύων παντὸς ὀφθαλμοῦ. Ὁ ἥλιος, μάστιγος παλαιῶς ὄλων τῶν τοῦ κόσμου συμφορῶν, δὲν γενῆ πόποτε κάμμιαν ἡμέραν ἀδάκρυτον καὶ ἀστένακτον. Πᾶσα ἡ φύσις στενάζει ὑπὸ τὸν βαρὴν ζυγὸν τῆς φθορᾶς. Καὶ γῆ, καὶ θάλασσα, καὶ ὕλη, καὶ ψυχὴ γίνεται ποικίλων δυστυχημάτων ποτηρῶν ἐργαστήριον. Τουιστοτρόπως ἡ παλαιὰ καὶ ἀγήραστος τῆς ἀμαρτίας ποινή, ὡς ὡμένη σταθερῶς εἰς τὴν ἀεικίνητον σφαιρᾶν τοῦ κόσμου τούτου, ὡσαν Αἴτην, ἢ ἄλλος τις πυρίπνοος κρατῆρ, συγκινεῖται ζέουσα ἀενάως, ἢ ἐξερεῖται παντοῦ φλόγας καὶ μύδρους καὶ πυρίπνοους φάλακας μυσίων κακῶν.

Εἰς ταύτην, λοιπὸν, τὴν ὀδυνηρὰν τοῦ βίου κατάστασιν ὁ ἄνθρωπος ἔχει χρείαν ἰσχυρᾶς παρηγορίας, ὥστε νὰ μὴ καταπέσῃ εἰς τὸ βάρυθρον τῆς ἀπελπισίας· ταύτην δὲ τὴν παρηγορίαν ποῦ νὰ τὴν εὐρῃ; Εἰς τὴν σάρκα; ἄλλ' αὐτὴ εἶναι ἡ

θολερὰ πηγὴ τῶν πλειοτέρων δυστυχημάτων. Εἰς τὸν κόσμον; ἄλλ' ὁ κόσμος εἶναι ψεύστης, ἄπιστος, προδότης· ὅσον πιστότερα τὸν λατρεύεις, τόσον ἀθλιώτερον σὲ ἀπεργάζεται. Εἰς τοὺς μεγάλους τῆς γῆς; ἄλλ' ἔαυτοὶ πάσχοσι πολλάκις βαρυτέρων θλίψεων πληγὰς· εὐτυχίαν πολλάκις νομίζουσιν, ἂν ἠδύνατο νὰ ἀλλάξωσι τὴν ἑαυτῶν δυστυχίαν μετὰ τῆς ἰδικῆς σου. Εἰς τοὺς φίλους; ἄλλ' ἐὰν εὐρῆς κἀνενα γνήσιον καὶ εὐκρινῆ, λυπεῖσαι πλειότερον, καὶ ὅταν τὸν κάμνης μέτοχον τῆς ἰδίας σου συμφορᾶς, καὶ ὅταν σὺ πάλιν ἀμοιβαίως συμμερίζῃσαι τὴν ἰδικὴν του· τῶν ἄλλων δὲ τῶν λεγομένων φίλων οἱ πλείστοι δὲν ὑπάρχουσιν εἰμὴ τῆς τραπέζης σου φίλοι καὶ τοῦ πλούτου, ἢ τῆς πορφύρας σου· ἐδυστύχησας; σὲ παρέρχονται, ὡς αἱ μυῖαι τὸ ἔρημον καὶ ἀκαπνον μαγειρεῖον, ἢ ὡς τὰ παροδικὰ πτηνὰ τὸ κλίμα τὸ χειμερινόν, μετατοπίζοντες εἰς ἄλλο θερμότερον καὶ τροφιμώτερον περιέχον. Ἄλλ' εἰς τὴν ἀνθρωπίνην φρόνησιν νὰ εὐρῆς παρηγορίαν; ἄλλ' τί εἶναι ἡ φρόνησις τοῦ ἀνθρώπου χωρὶς τοῦ φωτισμοῦ τοῦ αἰωνίου Νοῦς, τοῦ Θεοῦ; ὅτι εἶναι ὀφθαλμὸς χωρὶς φωτὸς, ἢ λάμπις ἀστέρος πλανήτου καὶ ἀσταθμῆτος, μᾶλλον ἰκανὴ νὰ περιπλανᾶ, παρὰ νὰ ὀδηγῇ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ὁδὸν τῆς εὐδαιμονίας. Μόνος ὁ πάνσοφος καὶ παντοδύναμος Ἀημιουργὸς καὶ πρῦτανος τοῦ παντὸς ὑπάρχει καὶ τῆς ἀληθοῦς φρονήσεως χορηγός, καὶ φίλος πιστός καὶ ἰσχυρός, καὶ πολυέλεος εἰς τὰ δεινὰ παρηγορητής. Αὐτὸς μόνος δύναται καὶ νὰ παρηγορήσῃ καὶ νὰ θεραπεύσῃ τῶν ἡμετέρων θλίψεων τὰς πληγὰς, ὅταν μετὰ πίστεως καὶ σταθερᾶς ἐλπίδος τὸν επικαλώμεθα προσευχόμενοι· Ἐκράξεν ὁ Δαβὶδ· ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου τὸν Θεὸν ἐξεζήτησα, καὶ οὐκ ἠπατήθην. Ἡ φεμὴ ἐπιζήτησις, καὶ αὐτὴ μόνῃ ἢ ἐνθυμῆσις τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν γίνεται παραμυθία καὶ φῶς εἰς τὸ σκοτὸς τῶν δεινῶν ἡμῶν περιστάσεων· καθὼς πάλιν ἡ λήθη τοῦ Θεοῦ καὶ παντελῆς ἀπομάκρυνσις μᾶς ἐγκαταλείπει βεβυθισμένους εἰς τὴν φοβερὰν τῶν θλίψεων νύκτα.— ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ.

ΠΟΛΥΤΙΜΟΤΕΡΟΙ φίλοι εἶναι ὅσοι μᾶς ἐπιπλήττουν παρ' ὅσοι μᾶς κολακεύουν. Ὅστις θέλει νὰ προκόψῃ πρέπει νὰ ἔχη ἢ εὐκρινεῖς φίλους ἢ αὐστηροὺς ἐχθρούς.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ καὶ φιλοπονία εἶναι τὰ δύο μεγάλα ὑποστηρίγματα τῆς εὐδαιμονίας τοῦ γεωργοῦ.

H EN ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΚΑΜΗΛΟΠΑΡΔΑΛΙΣ.

Εἰς τὰ προειρημένα περὶ τῆς Καμηλοπαρδαλῆος (ἴδε Ἀριθ. 6. Σελ. 93,) ἔχομεν νὰ προσθέσωμεν τὰ ἐφεξῆς περὶ τῆς σταλθείσης ἐκ τῆς Αἰγύπτου πρὸς τὸν βασιλεῖα τῆς Γαλλίας.

Ἡ πεμφθεῖσα εἰς τὴν Γαλλίαν Καμηλοπαρδαλίς, ἀφοῦ ἐπέρασεν ἓνα χειμῶνα εἰς τὴν Μασσαλίαν, διὰ νὰ προετοιμασθῇ εἰς τὸ κλίμα ἐπιδομότερον, μετεκομίσθη εἰς τὸν ἐν Παρισίοις Κῆπον τῶν Φυτῶν. Ἡ παρουσία τῆς διήγειρε πανταχοῦ ἐνθουσιώδη τινὰ εὐχαρίστησιν. Καθηγητῆς (Professeur) ἐκ τοῦ κήπου ὑπῆγε νὰ ὀδηγήσῃ αὐτὴν εἰς τὴν πρωτεύουσαν, καὶ νὰ τὴν ἐπιμελήται εἰς τὸ διάστημα τῆς πορείας. Ἐκ διαταγῆς τοῦ τῆς Μασσαλίας ἐπάρχου, τὰ συμβολικὰ παράσημα τοῦ Γαλλικοῦ ἔθνους ἐκεντήθησαν δι' ἀργυροῦ εἰς τὸ σκέπασμα τοῦ σώματός τῆς, τὸ ὁποῖον ὁμοῦ μετὰ τὴν κερκίδα μεταξωτῶν, με κοκκίνοισιν κροσσούσιν. Ἐπιτροπαὶ ἀπὸ τὰς διαφόρους κομπολόεις ἡπάντων αὐτὴν εἰς τὸν δρόμον· αἱ μετ' αὐτῆς σταλθεῖσαι ἀπὸ τὴν Αἰγύπτου ἀγελάδες, διὰ νὰ τὴν παρέχωσι γάλα εἰς τὸ διάστημα τοῦ ταξιδίου, ἠκολούθησαν ταπεινῶς ἐξοπίσω τῆς· καὶ συνωδεύετο δὲ ὄχι υἷον ἀπὸ τὸν προειρημένον καθηγητὴν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ μαῦρον τινὰ δούλον ἐκ Λαρφόου, ἀπὸ Χασσάν, τὸν Ἀραβὰ ὀπαδὸν τῆς, ἀπὸ Μασσαλιώτην τινὰ ἰπποκόμον, καὶ ἀπὸ ἓνα Μουλάτον, ὅστις ἐχρησίμευεν ὡς διεκμηρέως εἰς τοὺς δύο πρώτους. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Λουδοῦνς εἶχε πολλὴν ἐπιθυμίαν νὰ λάβῃ μίαν ἐπίσκεψιν ἀπὸ τὴν κυρίαν ταύτην Καμηλοπαρδαλίαν· ὅθεν ὁ ἐπάρχος τῆς πόλεως αὐτῆς καὶ διάφοροι ἰππεῖς ἐξῆλθον νὰ προὑπαντήσωσι τὸ ἰππικόν, καὶ νὰ τὴν ὀδηγήσωσιν εἰς τὸν οἶκον τῆς πανερότητος του· ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν, τὸ ζῶον ἐτρόμαξεν εἰς τὴν θεωρίαν τοσοῦτον πλήθους, ἔσπασε τὰ σχοινία, καὶ ἐφυγεν· οἱ ἰππεῖς ἔδραμαν ἐξοπίσω τῆς· τότε δὲ στραφείσα καὶ αὐτὴ αἰφνιδίως, ἐφόβισε τοὺς ἰππους· ὁ ἐπάρχος ἐκύλισε κατεπάνω τοῦ καθηγητοῦ, ὁ καθηγητῆς ἐστρώθη κασαγῆς, καὶ ἡ σύγκυρις ἦτο παντελής. Ἡ ἀθῶα ὁμοῦ αἰτία τούτων ὄλων ἐπροπατήσεν ἡσύχως εἰς τὸ ἰπποστάσιον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀφήσειν τὸ πρῶτ, καὶ δὲν ἐγένετο ἄλλη τις ἐπιχειρήσις νὰ εἰσάξωσιν αὐτὴν εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπον.

Συνοδία τις ἐκ Παρισίων τὴν προὑπάντησεν εἰς Φονταίν-βλῶ, καὶ ἡ εἰσοδὸς τῆς εἰς τὸν Κῆπον τῶν Φυτῶν ὁμοίως ἐθριαμβικὴν πομπὴν τὴν ὀδήγουν οἱ τέσσαρες αὐτῆς θεράποντες, τὴν ἐπερικύκλουν οἱ καθηγηταί, στρατιῶται τὴν ἐπροφύλατταν νὰ μὴ στενοχωρηθῇ ἀπὸ τὸ

πλήθος, καὶ αἱ τρεῖς αὐτῆς ἀγελάδες καὶ ἡ ἔλαφος, αἱ μετ' αὐτῆς ἐλθοῦσαι ἐκ τῆς Αἰγύπτου, ἠκολούθησαν εἰς μίαν ἀμαξαν. Καταρχὰς ἀφίκετο νὰ περιπατῇ μόνον εἰς τὸ μέρος τοῦ κήπου, τὸ λεγόμενον Σχολεῖον τῆς Βοτανικῆς, ὅτε ὁ καιρὸς ἦτο θερμὸς καὶ ἡλιακός. Τίποτε δὲν ἠμποροῦσε νὰ ὑπερβῇ τὴν περιόγειαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ κόσμος ἐμβῆκεν ἐξ αἰτίας τῆς. Γενικῶς ὁ τόπος τῆς γυμνάσεώς τῆς ἐπερικύκλωτο ἀπὸ 10,000 ἀνθρώπων διαμίας, καὶ οἱ καθημέραν διαβαίνοντες τὴν γέφυραν, τὴν ἀπέναντι μίαν τῶν πυλῶν τοῦ κήπου, ἦσαν 13,000 ὑπὲρ τὸ σύνθηδες. Ἡ προθυμία αὐτῆς διήρκεσε πολλὰς ἐβδομάδας, καὶ ὄχι μόνον ὄλοι τῶν Παρισίων οἱ κάτοικοι, ἀλλὰ καὶ οἱ τῆς περιχώρου, ὑπῆγαν νὰ θεωρήσωσι τὴν Καμηλοπαρδαλίαν. Καθ' ἐβδομάδα ἐδημοσίευστο νέα εἰκὼν αὐτῆς· παραστάσεις τοῦ ζώου, εἰς διαφόρους θέσεις, ἐκαλλώπιζαν πᾶσαν ἔδραν τοῦ θεάτρον, πᾶσαν ἀμαξαν, πᾶν ῥιπίδιον, ἀκόμη δὲ καὶ τὰς ταινίας τῶν γυναικῶν· καὶ κύριοι δὲ καὶ κυρίαὶ ἐφόρον χειρόρτια, κρηπίδας, ἐσωκάρδια, φορέματα, ἢ σκιάδια τοῦ αὐτοῦ χρώματος ὡς αἱ εἰς τὰς πλευρὰς τῆς κηλίδος. Ἡ Καμηλοπαρδαλίς ὁμοῦ δὲν ἐλησμόνησε τοὺς παλαιούς αὐτῆς φίλους εἰς τὸ μέσον ὄλης ταύτης τῆς περιποιήσεως καὶ κολακείας. Αἰγύπτιοι τινες, εὐρισκόμενοι τότε εἰς Παρισίους, ὑπῆγαν νὰ τὴν ἐπισκεφθῶσι, καὶ, ὡς ἐπεσεν ἐπάνω των ὁ ὀφθαλμὸς τῆς, ἐπροχώρησεν ἐγγήγορα πρὸς αὐτῆς, καὶ ἤρρισε νὰ γλείψῃ τὰ κεφαλόδεσμα καὶ τὰ μέτωπά των μετὰ πᾶν σημεῖον χαρᾶς, — τὸ ὁποῖον οὐδέποτε εἶχε κάμειν εἰς κἀνενα τῶν ὅσοι ἐφόρον καπέλλον.

Προεἶπαμεν ἤδη, ὅτι τὴν τροφήν αὐτῆς λαμβάνει τὸ πλέον ἢ Καμηλοπαρδαλίς ἀπὸ τὰς κορυφὰς τῶν δένδρων, τρώγουσα τὰ φύλλα καὶ τὰ τρυφερὰ βλαστάρια. Εἰς τὴν ἐν Παρισίοις δίδονται φασώλια, ἀραβόπιτος, καὶ κριθάριον· ἀγαπᾶ δὲ καὶ τὰ δανκία· ἀλλὰ πρὸ πάντων τὴν ἀρέσκουν τὰ ῥόδα· τὰ τρώγει μετὰ ὄρεξιν μεγίστην, καὶ γλείφει τὰς χεῖρας διὰ νὰ λάβῃ περισσότερα· ἀφοῦ δὲ τὰ ἀποφάγῃ, θεωρεῖ περιήλιπος ἐκεῖνον, ὅστις τὰ ἐφόρει.

Ἐὰν ἡ Καμηλοπαρδαλίς αὐτὴ ζῇ μετὰ τῆς σήμερον ἢ ὄχι, ἀγροσθῆναι· πέρι τοῦ ὁμοῦ ἔτι, ἀκόμη, ἂν καὶ δὲν ἔχαιτο πολλὰ καλὴν ὑγίαν.

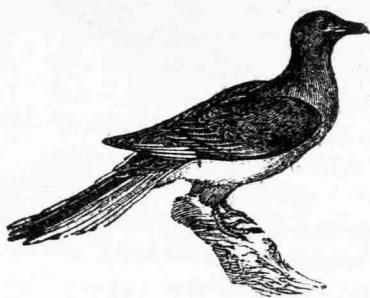
Εἰς τὸ διάστημα τοῦ 1836, ἐτυπώθησαν εἰς τοὺς Παρισίους 6,632 συγγράμματα εἰς τὸ Γαλλικόν, Ἀγγλικόν, Γερμανικόν, Ἑλληνικόν, Λατινικόν, Ἰσπανικόν, Ἀυστριακόν, Πολωνικόν, κτλ., ἐκτὸς 1,154 χαλκογράφων ἢ λιθογράφων.

ΣΤΥΚΟΦΑΝΤΙΑ.

ΥΠΑΡΧΕΙ τί περί τήν στυκοφαντίαν, καθιστά-
νον αὐτήν ἰδιαιτέρως βλαβεράν, — ἦγρον ἢ δυσκο-
λία τοῦ νά λογαριάσωμεν τά κακά ἐξ αὐτῆς
ἀποτελέσματα. Ἀφοῦ μίαν φοράν προσφέρης
τούς στυκοφαντικούς λόγους, δέν εἶναι πλέον εἰς
τήν ἐξουσίαν σου νά στήσης τήν πρόοδον αὐτῶν·
οὐδέου ἀπό στόμα εἰς στόμα, ἕωσοῦ νά δια-
σπαρῶσι πανταχοῦ. 'Ἰδοῦ,' λέγει ὁ ἀπόστο-
λος, 'ὀλίγον πῦρ ἤλικην ὕλην ἀνάπτει.' Πόσαι
λύπαι προξενοῦνται ἀπό ψευδεῖς φήμας! πόσαι
ἀπό κακολόγους ὑπερβολάς! πόσων οἰκογενειῶν
ἡ εἰρήνη ἀφανίζεται! Πολλῶν γειτονιῶν διχό-
νοιαί καί φιλονεικίαι προέρχονται πολλάκις ἐκ
τῆς κακοηθείας ταύτης. Αἱ κατακριτικαί
ψευδολογίαι ἕκαμαν ἕως καί φίλους νά ὀπι-
σθῶσιν ἐναντίον ἀλλήλων, καί φόβος ἐστάθη
πολλάκις τὸ ἐπακολούθημα. Εἰς πολλοὺς
ἔφερον ὄλεθρον ἢ ἀπερίσκεπτος καί κακόνους
ὀμιλία τῶν γειτόνων των.

Φαντάσου ὅτι ἐμπορεῖς νά σταθῆς τὸ αἷτιον
κάμμιās τῶν συμφορῶν τούτων, καί ὅποιαν
συνειδήσεως τύψιν πρέπει νά ὑποφέρης! Πολ-
λοὶ εἶ ναι τὸ αἷτιον αὐτῶν. Χαλίνονε
λοιπὸν πρῶίμα τήν κλίσιν σε πρὸς τὸ κακολογεῖν
καί διασύρειν, ὥστε νά μὴ σ' ἐλέγῃ ἀκολούθως
πικροτάτους ἐλέγχους ἢ συνειδήσεις διὰ τήν
ὅποιαν ἐπροξένησες ἀθλιότητα.

Ἡ ΕΠΙΣΤΟΛΙΟΦΟΡΟΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ. — Τὸ πτηνὸν
τοῦτο διακρίνεται ἀπὸ πλατὺν γῦρον ἐκ λευκοῦ
δέματος περίξ ἐκάστου ὀφθαλμοῦ, καί ἀπὸ
μαυρογάλανα πτερὰ. Ἰδιαιτέρον αὐτοῦ προτέ-
ρημα εἶναι ὅτι μετακομίζει ἐπιστολάς ἀπὸ μα-
κρονά μέρη μὲ ταχύτητα ἔ βεβαιότητα· τοῦτο
δὲ προέρχεται ἀπὸ τήν ὅποιαν ἔχουν τὰ πτηνά
ἔμφυτον κλίσιν πρὸς τοὺς τόπους, εἰς τοὺς
ποιοὺς ἀνετράφησαν. Τὰς ἐπιστολιοφόρους
περιστέρας μεταχειρίζονται κατὰ τὸν ἐφεξῆς
τρόπον· τὰς ἐπαίρονουν εἰς τὸ μέρος, ὅθεν ἔχει νά
σταλθῇ κάμμία εἰδησις, δένουν τήν ἐπιστολήν
ὑποκάτω τῆς πτέρυγος αὐτῶν, καί τὰς ἀπολύειν.
Αὐταὶ δὲ ἀναβαίνουν ὑψηλότατα εἰς τὸν ἀέρα,

ἔπειτα, διὰ τινος ἐνοσίγματος θαυμασίως, ὁμοῦν
κατευθεῖαν πρὸς τὰ ἴδια. Τὸ φέρος τοῦ 1830
μετεκομίσθησαν ἀπὸ Βρυξέλλας εἰς Λονδίνον
ἑκατὸν δέκα περιστέρας, ἀφέθησαν δὲ νά πετά-
ξωσιν ἐκ Λονδίνου, τὴν 19ην Ἰουλίου, εἰς τὰς
ἑννέα ὥρας παρὰ τέταρτον Π. Μ. Ἐκ τούτων
μία ἔφθασεν εἰς τὴν Ἀντουερπίαν, ἀπέχουσαν
ἑκατὸν ὀγδοήκοντα ἐξ μίλια, εἰς τὰς δύο καί
δεκακοτῶ λεπτά, ἢ εἰς πέντε ἡμισυ ὥρας, δηλαδὴ
εἶχε πετάξωσιν πρὸς σχεδὸν τριάκοντα τέσσαρα
μίλια τὴν ὥραν. Ἄλλαι πέντε ἔφθασαν ἐντὸς
ὀκτῶ λεπτῶν μετὰ ταῦτα. Ἄλλαι δεκατρεῖς
ἔξώδευσαν δύο ἡμισυ ὥρας περιπλέον διὰ τὴν
ὁδοιορίαν, ἢ ὀκτῶ ὥρας εἰς τὸ ὄλον. Ἄλλη
τις περιστέρα ὑπῆγεν ἐκ Λονδίνου εἰς Μαέστριχ-
τον, διακόσια ἐξήκοντα μίλια μακρόν, εἰς ἑξ
ὥρας καί ἐν τέταρτον. Τὸν Ἰανουάριον 1831,
δύο περιστέρας ἀφέθησαν νά πετάξωσιν ἐκ τοῦ
Λονδίνου εἰς τὸπον διακόσια εἴκοσι μίλια ἀπέ-
χοντα· ἔφθασαν δὲ ἡ μὲν εἰς ἑξ ὥρας, ἡ δὲ εἰς
ἑξ καί ἐν τέταρτον.

ΤΑ ΑΝΘΗ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΛΛΗ.

Τὰ ἀνθὲ εἶν' προσωρινά,
Δὲν στέκονται παντοτεινά·

Ἄκόμη δὲν ἀνοίγουν,
Εὐθὺς καί κτερινίζουν.

Βλέπεις τὰ δένδρη νά ἀνοθοῦν,
Καί ὅλα συνακολουθοῦν·
Δείχνουν τὴν ἀρετὴν των,
Ὅλην τὴν δύναμίν των.

Ἡ φύσις τότε ἐξυπνά,
Καί δείχνει ὅλα τὰ τερατὰ,
Ὡς ἀπὸ βαθυτάτου
Ἰππου καί μακροτάτου.

Ἄκοῦς τὰ ἠδῶνια νά λαλοῦν,
Τὴν ἀνοιξὴν νά κελαδοῦν·
Ἡ φύσις ὅλη χαίρει,
Καθόλου καί ἐν μέρει.

Πλὴν ὅλα ταῦτα δὲν βαστοῦν,
Δυὸ μῆνας ὅλως δὲν κρατοῦν·
Ἐπειτα ἀπανθοῦσι,
Φθίνουσιν, ἀσθενοῦσι.

Τοιοτοτρόπως δὲν βαστοῦν,
Τὰ κάλλη δὲν ἐπικρατοῦν·
Εἰς μάκρος δὲν πηγαίνουν,
Ἐργήγορα διαβαίνουν.

Καί ἡ νεότης ἀπανθεῖ,
Παύει πλέον, δὲν εὐανθεῖ·
Καί πάσα ὠραιότης
Γίνεται ἀθλιότης.

Π. Ε.

Κωφος τις καί ἀλαλος, εἰς τοὺς Παρισίους,
ἐρωτηθεὶς, Τί εἶναι ἡ ἱστορία; ἀπεκρίθη, Φωνὴ
νεκρῶν, διδάσκουσα τοὺς ζῶντας.